

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0600100825

**за извършен одит на отчета за изпълнението на бюджета
на Националната здравноосигурителна каса за 2024 г.**

Настоящият окончателен одитен доклад е приет с Решение № 317 от 10.09.2025 г.
на Сметната палата (Протокол № 34)

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа	4
РЕЗЮМЕ	4
Част втора.....	6
ВЪВЕДЕНИЕ	6
1. Основание за извършване на одита	6
2. Информация за одитираната организация	6
3. Одитиран период	7
4. Предмет на одита.....	7
5. Цели на одита.....	7
6. Обхват на одита	7
7. Критерии за оценка	8
8. Одитни стандарти, приложени при одита.....	8
Част трета	9
КОНСТАТАЦИИ	9
I. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г. ..	9
II. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г.	11
III. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.	13
1.1. Здравноосигурителни приходи	16
1.2. Неданъчни приходи.....	20
1.3. Получени трансфери от Министерство на здравеопазването	21
1.5. Получени средства от Агенция за социално подпомагане по § 7 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г.	23
2. Разходи и трансфери - всичко	23
2.1. Разходи	25
2.1.1. Текущи разходи.....	25
2.1.1.1. Разходи за персонал	25
2.1.1.2. Издръжка на административните дейности.....	26
2.1.1.3. Здравноосигурителни плащания.....	26
2.1.1.4. Плащания от трансфери от Министерство на здравеопазването.....	41
2.1.2. Придобиване на нефинансови активи	42
2.1.3. Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи.....	43
2.2. Предоставени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК	43
2.3 Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)	44
3. Бюджетно салдо.....	45
IV. Система за финансово управление и контрол	45
V. Други одити, извършени от Сметната палата.....	47
Част четвърта	48
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	48
Част пета.....	48
ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ.....	48
Опис на приложенията към одитен доклад № 0600100825	49
<i>Приложение № 1</i>	50
ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0600100825	55
СТАНОВИЩЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА.....	58

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АСП	Агенция за социално подпомагане
БЗС	Български зъболекарски съюз
БЛС	Български лекарски съюз
БМП	Болнична медицинска помощ
ВПОБПНЗОК	Вътрешни правила за организация на бюджетния процес в Националната здравноосигурителна каса
Дирекция БФП	Дирекция „Бюджет и финансови параметри“
Дирекция ФСД	Дирекция „Финансово-счетоводна дейност“
ЗБНЗОК	Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса
ЗЗ	Закон за здравето
ЗЗО	Закон за здравното осигуряване
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗФУКПС	Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
ЛП	Лекарствени продукти
МДД	Медико-диагностични дейности
МИ	Медицински изделия
МЗ	Министерство на здравеопазването
МС	Министерски съвет
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходите
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НРД	Национален рамков договор
НС на НЗОК	Надзорен съвет на Националната здравноосигурителна каса
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПИМП	Първична извънболнична медицинска помощ
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПРУ	Притежатели на разрешения за употреба
РЗОК	Районна здравноосигурителна каса
СИМП	Специализирана извънболнична медицинска помощ
СМД	Специализирани медицински дейности
СФУК	Система за финансово управление и контрол
ЦУ	Централно управление

Част първа РЕЗЮМЕ

В изпълнение на Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2025 г. е извършен одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2024 г.

Националната здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище гр. София и осъществява задължителното здравно осигуряване, което включва управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за заплащане на здравни дейности. Органи на управление на НЗОК са Надзорният съвет (НС) и управителят на НЗОК. Националната здравноосигурителна каса изготвя бюджет, който е финансов план за набиране и разходване на паричните средства, отделен е от държавния бюджет и се приема с годишен Закон за бюджета на НЗОК (ЗБНЗОК).

За постигане целите на одита е проверено и оценено съответствието с изискванията на правната рамка и състоянието на системата за финансово управление и контрол (СФУК) в област на изследване „Изготвяне, одобряване, структуриране и съдържание на отчета и отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.“

В резултат на извършения одит е установено:

Спазени са изискванията на правната рамка относно изготвянето и одобряването от НС на НЗОК на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.

От управителя на НЗОК е представен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. (на хартиен и електронен носител) в Сметната палата в нормативно определения срок.

Отчетът е внесен със закъснение¹ в Народното събрание чрез министъра на здравеопазването и Министерския съвет (МС), с което не е спазен законовоопределеният срок, съгласно чл. 30, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО).

Към датата на извършване на одита, отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г., не е приет с решение на Народното събрание, съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗЗО.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. съответства по структура и съдържание на ЗБНЗОК за 2024 г. Отразените в отчета приходи, разходи и трансфери - всичко съответстват на нормативно определените.

Със ЗБНЗОК² за 2024 г. са планирани приходи и трансфери – всичко в размер на 8 168 353 хил. лв., които са в съответствие с разпоредбите на ЗЗО.

Отчетените приходи и трансфери – всичко са в размер на 8 345 171 хил. лв., като спрямо 2023 г. се отчита ръст с 1 278 998 хил. лв. или с 18,1 на сто. Здравноосигурителните приходи към 31.12.2024 г. са в размер на 8 091 560 хил. лв., и съставляват 97 на сто от приходи и трансфери - всичко.

Приходите от здравноосигурителни вноски към 31.12.2024 г. са в размер на 5 006 892 хил. лв., което представлява изпълнение от 102,6 на сто спрямо заложените 4 880 099 хил. лв. със ЗБНЗОК за 2024 г. и съставляват 61,9 на сто от здравноосигурителните приходи на НЗОК.

Трансферите за здравно осигуряване към 31.12.2024 г. са в размер на 3 084 668 хил. лв. или 100,2 на сто от планираните в ЗБНЗОК за 2024 г. средства и съставляват 38,1 на сто от здравноосигурителните приходи на НЗОК.

Неданъчните приходи към 31.12.2024 г. са в размер на 31 425 хил. лв., което представлява изпълнение от 102,1 на сто спрямо заложените 30 777 хил. лв. със ЗБНЗОК за 2024 г.

Получените трансфери от Министерство на здравеопазването (МЗ) са в размер на 214 900 хил. лв. и са 120,2 на сто от планираните в ЗБНЗОК за 2024 г. - 178 767 хил. лв.

¹ 17 календарни дни

² обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 1.01.2024 г.

Получените трансфери от МЗ за финансиране на разходите са разпределени за: лекарствени продукти (ЛП) – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето (ЗЗ); дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ; суми по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО; дейности във връзка с лечението на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ; помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия (МИ) за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

През 2024 г. са получени допълнителни трансфери: от МЗ по Постановление на Министерския съвет (ПМС) № 75/2024 г. в размер на 9 000 хил. лв., за организирането и провеждането на скрининг на заболявания, свързани с репродуктивното здраве на жените – скрининг на злокачествени новообразувания на шийката на матката, който стартира от м. октомври 2024 г., както и от централния бюджет по ПМС № 137/2024 г. в размер на 7 285 хил. лв. за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала в бюджетните организации, включително за увеличаване на възнагражденията на персонала, считано от 01.01.2024 г.

Със средствата от приходите и трансферите се покриват разходите за: здравноосигурителни плащания за отделните видове медицинска помощ, договаряна с изпълнителите, сключили договори с НЗОК; издръжка на административните дейности по здравното осигуряване; медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност; закупуване на медицински дейности, включително осигуряването на ЛП и МИ за тях, определени в закона за бюджета на НЗОК за съответната календарна година и други разходи.

Със ЗБНЗОК за 2024 г. са определени разходи и трансфери – всичко в размер на 8 168 353 хил. лв., а отчетените са 8 340 238 хил. лв., което е със 171 885 хил. лв. (2,1 на сто) повече от планираните със закона и надвишават с 1 293 831 хил. лв. (18,4 на сто) отчетените през 2023 г.

През 2024 г. с 5 решения на Надзорния съвет, са извършени промени на бюджета на НЗОК, като е използван планирания резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на 238 764 хил. лв.

За текущи разходи със ЗБНЗОК за 2024 г. са предвидени 7 924 589 хил. лв., които включват разходи за: персонал; издръжка на административните дейности; здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ.

Отчетените текущи разходи за 2024 г. са в размер на 8 336 790 хил. лв. (в т.ч. 191 160 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са с 412 202 хил. лв. (5,2 на сто) повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2024 г.

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. здравноосигурителни плащания са в размер на 7 630 931 хил. лв. и заемат най-голям дял от текущите разходи – 96,3 на сто, както и най-голям дял – 93,4 на сто от общо разходи и трансфери.

Отчетените здравноосигурителни плащания са в размер на 8 020 567 хил. лв. и са с 389 636 хил. лв. (5,1 на сто) повече спрямо определените със ЗБНЗОК за 2024 г.

През 2024 г. са отчетени 1 244 400 хил. лв. здравноосигурителни плащания повече спрямо отчетените през 2023 г., като увеличението е с 18,2 на сто.

С най-голям относителен дял в общия размер на отчетените здравноосигурителни плащания за 2024 г. са разходите за болнична медицинска помощ (БМП) – 48,8 на сто, следвани от разходите за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за дейности по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани сто на сто от бюджета на НЗОК, и финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 26 на сто и за специализирана извънболнична медицинска

помощ (СИМП) – 7,2 на сто.

Със ЗБНЗОК за 2024 г. за други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица са планирани средства в размер на 121 545 хил. лв. или 1,6 на сто от планираните здравноосигурителни плащания, като с извършените през 2024 г. промени по бюджета на НЗОК средствата са намалени с 45 000 хил. лв., а отчетените средства са 76 396 хил. лв.

Отчетените плащания от трансфери от МЗ са 206 844 хил. лв., което е с 28 077 хил. лв. повече от предвидените в ЗБНЗОК за 2024 г. – 178 767 хил. лв.

За придобиване на нефинансови активи в ЗБНЗОК за 2024 г. са предвидени 5 000 хил. лв., които заемат дял от 0,1 на сто от планираните разходи и трансфери - всичко. Отчетените разходи са 3 514 хил. лв. или 29,7 на сто по-малко от планираните със закона.

През 2024 г. средствата от резерва по бюджета на НЗОК в размер на 238 764 хил. лв., са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

През 2024 г. са отчетени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК в размер на 191 160 хил. лв.

Съгласно ЗБНЗОК за 2024 г., бюджетът на НЗОК е приет с балансирано бюджетно салдо. В резултат на отчетените към 31.12.2024 г. приходи и трансфери – всичко в общ размер на 8 345 171 хил. лв., спрямо отчетените разходи и трансфери – всичко в общ размер на 8 340 238 хил. лв. е формирано положително бюджетно салдо за годината в размер на 4 932 хил. лв.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК за 2024 г.

През одитирания период състоянието на системата за финансово управление и контрол е добро, като е осигурила съответствие на изследваните процеси във всички съществени аспекти с изискванията на правната рамка.

Част втора ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание за извършване на одита

Одитът е осъществен на основание чл. 5, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 6, ал. 5 и чл. 38, ал. 1 от Закона за Сметната палата, одитна задача № 378 от Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-06-01-008 от 06.06.2025 г. на заместник-председател на Сметната палата.

2. Информация за одитираната организация

Националната здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище в гр. София и се състои от централно управление (ЦУ), 28 районни³ здравноосигурителни каси (РЗОК) и техни подразделения.⁴

Националната здравноосигурителна каса осъществява задължителното здравно осигуряване, което включва управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за закупуване на здравни дейности. Задължителното здравно осигуряване предоставя пакет от здравни дейности, гарантирани от бюджета на НЗОК.⁵

Бюджетът на НЗОК е основен финансов план за набиране и разходване на паричните средства на задължителното здравно осигуряване и е отделен от държавния бюджет.⁶

³ ПМС № 240 от 21.11.2000 г. за утвърждаване списък на подразделенията на районните здравноосигурителни каси със седалища по общини, обн., ДВ, бр. 97 от 28.11.2000 г.

⁴ чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗО

⁵ чл. 2, ал. 1 от ЗЗО

⁶ чл. 22, ал. 1 от ЗЗО

Приема се със ЗБНЗОК за съответната година и отчета за изпълнението му се приема от Народното събрание.

Органи на управление на НЗОК са Надзорният съвет, управителят и подуправителят.⁷ Съгласно ЗЗО управителят на НЗОК организира и ръководи оперативно дейността на НЗОК в съответствие със закона, Правилника за устройството и дейността на НЗОК (ПУДНЗОК) и решенията на Надзорния съвет, който осъществява контрол върху оперативната дейност на управителя по изпълнението на бюджета и дейността на НЗОК.

Управителят на НЗОК е първостепенен разпоредител⁸ със средствата на НЗОК.

За одитирания период отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) носят Станимир Боянов Михайлов - управител на НЗОК от 29.07.2023 г.⁹ до 17.04.2024 г.¹⁰, и от 05.10.2024 г.¹¹ до 20.03.2025 г.¹², и проф. Момчил Стефанов Мавров – вр.и.д. управител на НЗОК от 17.04.2024 г.¹³ до 05.10.2024 г.¹⁴.

3. Одитиран период

Одитираният период е от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.

4. Предмет на одита

Предмет на одита е отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК се изготвя от управителя на НЗОК, одобрява се от НС на НЗОК и се внася от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването в МС¹⁵ и чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното събрание.¹⁶ Представя се в Сметната палата за изготвяне на доклад със становище, които се внасят в Народното събрание.¹⁷

За одитирания период размерът на отчетените приходи и трансфери - всичко в отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г. възлиза на 8 345 171 хил. лв., а на разходите и трансферите – всичко е 8 340 238 хил. лв.

5. Цели на одита

5.1. Да се установи съответствието на изготвянето, одобряването, структурирането и съдържанието на отчета и отчитането на изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. с изискванията на правната рамка.

5.2. Да се анализира отчетеното изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г.

5.3. Да се установи състоянието на СФУК в изследваната област.

6. Обхват на одита

Определена е област на изследване „Изготвяне, одобряване, структуриране и съдържание на отчета и отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.“ със следните процеси:

1. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г.

⁷ чл. 6, ал. 3 от ЗЗО (ред. ДВ, бр. 82 от 2023 г., в сила от 29.09.2023 г.)

⁸ чл. 28 от ЗЗО

⁹ Решение на Народното събрание от 29.07.2023 г., обн., ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.

¹⁰ Решение на Народното събрание от 17.04.2024 г., обн., ДВ, бр. 35 от 19.04.2024 г.

¹¹ Решение на Конституционния съд № 15 от 24.09.2024 г., обн., ДВ, бр. 83 от 01.10.2024 г.

¹² Решение на Народното събрание от 20.03.2025 г., обн., ДВ, бр. 25 от 25.03.2025 г.

¹³ Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-48/17.04.2024 г.

¹⁴ Решение на Конституционния съд № 15 от 24.09.2024 г., обн., ДВ, бр. 83 от 01.10.2024 г.

¹⁵ чл. 19, ал. 7, т. 8 от ЗЗО

¹⁶ чл. 30, ал. 1 от ЗЗО

¹⁷ чл. 6, ал. 5 и чл. 56 от Закона за Сметната палата

2. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г.

3. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.

Не са дефинирани ограничения в обхвата на одита.

7. Критерии за оценка

При одита на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. са приложени следните критерии за оценка:

7.1. Съответствие на процеса по изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. с изискванията на правната рамка.

7.2. Съответствие на структурирането и съдържанието на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. с изискванията на правната рамка.

7.3. Степен на изпълнение на показателите по отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. спрямо утвърдените със ЗБНЗОК за 2024 г. и предходния отчетен период.

7.4. Съответствие на СФУК с изискванията на правната рамка.

8. Одитни стандарти, приложени при одита

Одитът е изпълнен в съответствие с Рамката за професионални становища на Комитета за одитни стандарти на Международната организация на Върховните одитни институции – ИНТОСАЙ, Международни стандарти на върховните одитни институции (МСВОИ) 100 Основни принципи на одита в публичния сектор, МСВОИ 400 Основни принципи на одита за съответствие и МСВОИ 4000 Стандарт за одит за съответствие.

Част трета КОНСТАТАЦИИ

I. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г.

Органите на управление на НЗОК организират и ръководят съставянето и изпълнението на бюджета на касата.¹⁸

Съгласно ЗЗО¹⁹ управителят на НЗОК изготвя проект на закон за годишния бюджет на НЗОК за съответната година и го изпраща за становище от министъра на здравеопазването, след което внася проекта на закон за годишния бюджет на НЗОК заедно със становището на министъра на здравеопазването за разглеждане и одобрение от Надзорния съвет. От управителят на НЗОК, в изпълнение изискванията на чл. 19, ал. 7, т. 3 от ЗЗО, е изпратен²⁰ изготвения проект на ЗБНЗОК за 2024 г. за становище от министъра на здравеопазването. Законопроектът заедно със становището на министъра на здравеопазването²¹ е внесен²² от управителя на НЗОК за разглеждане и одобрение от НС на НЗОК.²³ Проектът на ЗБНЗОК за 2024 г. е одобрен²⁴ от НС на НЗОК в съответствие с чл. 15, ал. 1, т. 3 от ЗЗО. Законът е приет от Народното събрание и е обнародван в Държавен вестник.²⁵

Дирекция „Бюджет и финансови параметри“ (БФП) изготвя годишен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК и го представя на управителя на НЗОК за внасяне в надзорния съвет за разглеждане и одобрение.²⁶ През 2024 г. с изменение и допълнение на ПУДНЗОК²⁷ е разширен обхватът на дейностите на дирекция БФП, като са включени: анализиране на статистически данни за икономическото, социалното и демографското състояние в страната и изготвяне на становища за прогнозите и тяхното отражение върху здравноосигурителната система, както и разработването на принципи, показатели и индикатори за анализ и оценка на състоянието на здравноосигурителната система; осъществяване на мониторинг на отчетените разходи за здравноосигурителни плащания за медицинска и/или дентална помощ, за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели, заплащани от НЗОК и изготвяне на доклади и становища относно състоянието на здравноосигурителната система и очакваното ѝ развитие в краткосрочен и средносрочен план въз основа на събрани и обобщени данни за изпълнението на здравноосигурителните плащания по ЗБНЗОК за съответната година.²⁸

В утвърдените Вътрешни правила за организацията на бюджетния процес в НЗОК²⁹ (ВПОБПНЗОК) са регламентирани процедури във връзка с етапите по изготвяне, утвърждаване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за съответната година.³⁰

В съответствие с параметрите на разходите по бюджета на НЗОК, определени в ЗБНЗОК за съответната година от дирекция БФП е извършено разпределение на медицинската и денталната помощ от пакета на НЗОК в рамките на обемите съгласно националните рамкови договори (НРД) и/или решенията на НС на НЗОК.³¹ Във връзка с

¹⁸ чл. 15, ал. 1, т. 4 и чл. 17, ал. 7 от ЗЗО

¹⁹ чл. 19, ал. 7, т. 3 от ЗЗО

²⁰ изх. на НЗОК № 04-04-704/13.11.2023 г.

²¹ изх. № 09-00-186 от 13.11.2023 г. и вх. на НЗОК № 04-04-704#1/13.11.2023 г.

²² изх. на НЗОК № НС-01-00181 от 14.11.2023 г.

²³ Одитно доказателство № 2 (т. 2)

²⁴ с решение № РД-НС-04-105/14.11.2023 г. на НС на НЗОК

²⁵ обн., ДВ., бр. 106 от 22.12.2023 г.

²⁶ чл. 36, т. 8 от ПУДНЗОК; Одитно доказателство № 2 (т. 3)

²⁷ обн., ДВ., бр. 40 от 07.05.2024 г., в сила от 07.05.2024 г.

²⁸ чл. 36, т. 16, т. 17 и т. 18 от ПУДНЗОК

²⁹ № РД-16-37 от 16.06.2023 г., утвърдени на основание чл. 7, ал. 7 от ЗПФ

³⁰ Одитно доказателство № 2 (т. 4)

³¹ чл. 36, т. 12 от ПУДНЗОК

организиране на дейността по изготвяне на месечно разпределение на годишните размери на показателите по ЗБНЗОК за 2024 г. са разработени и представени разчети по приетите бюджетни показатели, в съответствие с чл. 12, ал. 6 от ВПОБПНЗОК. Докладните записки с отчетената необходимост от средства са съгласувани и с дирекция „Финансово-счетоводна дейност“ (ФСД) и главен счетоводител.³²

Докладваното текущото изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г. към края на предходния месец и предложенията за актуализираното очаквано изпълнение по месеци до края на 2024 г. на утвърдените годишни стойности по показателите на бюджета са одобрени от управителя на НЗОК с положен на първата страница подпис.³³ Съгласно чл. 20, ал. 5 от ВПОБПНЗОК одобреното очаквано изпълнение по месеци е представено в Министерството на финансите (МФ) в изискваните форми и по указания начин.³⁴

От директора на дирекция БФП е организирана дейността по изготвянето на бюджетите на РЗОК в рамките на приетите показатели по ЗБНЗОК за 2024 г., съгласно изискванията на чл. 13 от ВПОБПНЗОК. В съответствие със ЗЗО³⁵, въз основа на одобрените докладни записки от НС на НЗОК, са взети решения за утвърдени годишни общи стойности на разходите за здравноосигурителни плащания за всяка от 28-те РЗОК, разпределени по месеци и по изпълнители на БМП, по предложения на директорите им в съответствие с бюджета на НЗОК за съответната година. Докладните записки с месечните заявки по изпълнители на БМП са съгласувани и с дирекция ФСД и главен счетоводител.³⁶

Във връзка с изготвянето на отчета директорите на дирекции БФП и ФСД разработват и проекти за условия и ред за определяне и предоставяне от МЗ на трансферните средства за извършване на плащания от НЗОК.³⁷ През 2024 г. одобрените от управителя и НС на НЗОК условия и ред за трансферните средства са утвърдени от министъра на здравеопазването.³⁸

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. е изготвен от служители³⁹ в НЗОК, съгласуван е от подуправителя на НЗОК, главния секретар на НЗОК, директора на дирекция БФП и директора на дирекция „Международна дейност и координация на системите за социална сигурност“, и е представен с докладна записка⁴⁰ на управителя на НЗОК.⁴¹

Изготвеният и подписан отчет е внесен⁴² от управителя в НС на НЗОК за разглеждане и одобрение. В съответствие със ЗЗО⁴³ от Надзорния съвет с решение⁴⁴ е одобрен отчетът и е възложено на управителя на НЗОК да внесе отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. в срок до 30 юни чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното събрание.⁴⁵

Спазени са изискванията на ЗЗО⁴⁶, като с писмо⁴⁷ на управителя на НЗОК годишният отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. е внесен⁴⁸ чрез министъра на

³² Одитно доказателство № 6 (т. 1)

³³ Одитно доказателство № 6 (т. 3)

³⁴ Одитно доказателство № 6 (т. 2)

³⁵ чл. 15, ал. 1, т. 5, т. 5а и т. 5б от ЗЗО

³⁶ Одитно доказателство № 2 (т. 11)

³⁷ съгласно § 2, ал. 6 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. и чл. 14 от ВПОБПНЗОК

³⁸ Одитно доказателство № 4 (т. 3)

³⁹ дирекция БФП и дирекция „Международна дейност и координация на системите за социална сигурност“

⁴⁰ Докладна записка изх. № 21-01-1579 от 22.05.2025 г. на директора на дирекция БФП

⁴¹ Одитно доказателство № 2 (т. 6)

⁴² Докладна записка вх. № НС-01-00-77 от 27.05.2025 г.

⁴³ чл. 15, ал. 1, т. 4 и чл. 19, ал. 7, т. 8 от ЗЗО

⁴⁴ Решение РД-НС-04-44/30.05.2025 г.

⁴⁵ Одитно доказателство № 2 (т. 7 и т. 8)

⁴⁶ чл. 19, ал. 7, т. 8 от ЗЗО

⁴⁷ Писмо изх. 04-04-294 от 30.05.2025 г. от управителя на НЗОК

⁴⁸ вх. № 04-00-32 от 25.06.2025 г. от МЗ

здравеопазването в Министерски съвет. С решение № 468 от 17.07.2025 г. на МС е одобрен Годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.⁴⁹

Отчетът е внесен⁵⁰ със закъснение⁵¹ в Народното събрание чрез министъра на здравеопазването и МС, с което не е спазен законовоопределеният срок, съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от ЗЗО.

Към датата на извършване на одита, отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. не е приет от Народното събрание, съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗЗО.⁵²

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. е представен⁵³ (на хартиен и електронен носител) в Сметната палата от управителя на НЗОК в законоустановения седемдневен срок от приемането му от Надзорния съвет.⁵⁴

При изготвянето, одобряването и представянето на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. са спазени нормативните изисквания, с изключение на неспазване на нормативно определения срок за представянето на отчета чрез министъра на здравеопазването и Министерския съвет в Народното събрание.

II. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. е изготвен съгласно структурата и съдържанието на ЗБНЗОК за 2024 г., в изпълнение на заповед⁵⁵ на управителя на НЗОК, в следните раздели: увод; изпълнение на бюджета на НЗОК по приходи и трансфери - всичко; изпълнение на бюджета на НЗОК по разходи и трансфери - всичко; бюджетно салдо (дефицит (-)/излишък (+)) и заключение.⁵⁶

Отчетът за изпълнението на бюджета НЗОК е изготвен по показателите на приетия ЗБНЗОК за 2024 г., като във връзка с неговото изпълнение от НС на НЗОК са приети:

а) Правила за условията и реда за утвърждаване от НЗОК за всяка РЗОК и за всяко тримесечие към договорите с изпълнителите на извънболнична първична и на извънболнична специализирана медицинска помощ на броя на назначаваните специализирани медицински дейности (СМД) и стойността на назначаваните медико-диагностични дейности (МДД) за 2024 г.⁵⁷ Правилата са утвърдени съгласно чл. 3, ал. 3 от ЗБНЗОК за 2024 г., като НЗОК утвърждава на всяка РЗОК за всяко тримесечие, броя на назначаваните СМД по договорите на РЗОК с изпълнителите на първична извънболнична медицинска помощ (ПИМП) и на СИМП.

б) Правила за условията и реда за прилагане на чл. 4, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ЗБНЗОК за 2024 г. РЗОК закупуват от изпълнителите на БМП дейности при прилагане на Механизъм за гарантиране предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за БМП по ЗБНЗОК 2024 г.⁵⁸ В изпълнение на чл. 14 и чл. 15 от Правилата по чл. 4 от ЗБНЗОК за 2024 г. НС на НЗОК наблюдава, анализира и контролира изпълнението на здравноосигурителните плащания на ниво РЗОК и на национално ниво, като с решения⁵⁹ през годината от НС са утвърдени корекции на стойностите на разходите на РЗОК и на изпълнителите на БМП, в съответствие с параметрите на национално ниво.

⁴⁹ Одитни доказателства № 4

⁵⁰ с писмо изх. № 02.01-105 от 17.07.2025 г.; Одитно доказателство № 5

⁵¹ 17 календарни дни

⁵² Одитно доказателство № 5 (т. 1)

⁵³ Писмо до Сметната палата вх. № 35-00-6#1 от 02.06.2025 г.

⁵⁴ Одитно доказателство № 1

⁵⁵ Заповед № РД-09-91 от 31.01.2025 г.

⁵⁶ Одитно доказателство № 1

⁵⁷ приети с решение № РД-НС-04-2 от 23.01.2024 г. и доп. с решение № РД-НС-04-52/24.04.2024 г. на НС на НЗОК; Одитно доказателство № 9 (т. 1)

⁵⁸ издадени на основание чл. 4, ал. 4 от ЗБНЗОК за 2024 г. приети с Решение № РД-НС-04-4 от 23.01.2024 г. на НС на НЗОК; Одитно доказателство № 9 (т. 2)

⁵⁹ Одитно доказателство № 3 (т. 2)

В утвърдените ВПОБПНЗОК⁶⁰ са регламентирани процедури във връзка с изготвянето и структурирането на съдържанието на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК.

Съгласно сроковете по указанията⁶¹ на МФ за изпълнение на държавния бюджет, от дирекция БФП се организира дейността по изготвянето на месечно разпределение на годишните размери на показателите на ЗБНЗОК.⁶² В изготвения отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. приходите и получените трансфери и разходите и предоставените трансфери са отразени по параграфи по Единната бюджетна класификация за отчитане на бюджета и в съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси (ЗПФ), в съответствие с чл. 12, ал. 2 от ВПОБПНЗОК.

С докладна записка⁶³ от директора на дирекция БФП, е представено на управителя на НЗОК и изпратено⁶⁴ в МФ месечно разпределение на утвърдените със ЗБНЗОК за 2024 г. годишни размери на основните показатели по бюджета на НЗОК за 2024 г., съгласно указанията на МФ и чл. 12, ал. 6 от ВПОБПНЗОК.⁶⁵

В съответствие с чл. 13 от ВПОБПНЗОК са предоставени докладни записки, като разпределението на показателите по здравноосигурителните плащания е извършено на база анализ на тенденциите в събираемостта на приходите и разходите на средства от предходната година при отчитане на приоритетите и политиките, намерили отражение в параметрите по ЗБНЗОК, утвърдени от НС на НЗОК.⁶⁶

Във връзка с определянето и предоставянето на трансферни средства от МЗ за дейности по прилагането им чл. 82 от ЗЗ, чл. 37 от ЗЗО и ЗБНЗОК⁶⁷, за извършването от НЗОК на плащания без да се нарушава баланса по бюджета, са изготвени проекти на условия и ред, с които се установяват правила за обмен на информация.⁶⁸ Разработените условия и ред са одобрени от НС на НЗОК и утвърдени от министъра на здравеопазването, съгласно изискванията на чл. 14 от ВПОБПНЗОК.⁶⁹

От дирекция БФП са обобщени отчетните данни за касовото изпълнение на бюджета, подадени от структурните звена (ЦУ и РЗОК) и са изготвени месечни отчети за изпълнението на бюджета по всеки от показателите на приходите, разходите и трансферите с натрупване в началото на годината. Изготвените отчети с обобщените данни са съгласувани и подписани от директора на дирекция ФСД и главения счетоводител на НЗОК, в съответствие с чл. 20, ал. 2 от ВПОБПНЗОК.⁷⁰

Отчетът съдържа анализи на закупените през 2024 г. здравни дейности и продукти, с извършените през годината здравноосигурителни плащания, като същите са съпоставени с данни от предходната година.⁷¹ В отчета е извършен сравнителен анализ на изпълнението на приходите, разходите и трансферите, спрямо планираните за 2024 г. и отчетените за 2024 г., както и с предходната година.⁷² Отчетените приходи, разходи и трансфери,

⁶⁰ Одитно доказателство № 2 (т. 4)

⁶¹ ДР № 1 от 13.02.2024 г. - Указания на МФ за изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за 2024 г.

⁶² чл. 12 от ВПОБПНЗОК

⁶³ вх. № 21-01-572/16.02.2024 г.

⁶⁴ изх. № 04-06-13/16.02.2024 г.

⁶⁵ Одитни доказателства № 2 (т. 11) и № 6 (т. 2)

⁶⁶ Одитно доказателство № 6 (т. 1)

⁶⁷ Съгласно § 2 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г., в т.ч. за дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение, комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с психиатрични заболявания и комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически заболявания по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 3а и 6б от ЗЗ, дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ и за сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО.

⁶⁸ чл. 14 от ВПОБПНЗОК

⁶⁹ Одитно доказателство № 4 (т. 3)

⁷⁰ Одитни доказателства № 2 (т. 11) и № 6 (т. 2)

⁷¹ Съгласно изискванията на Приложение № 2 от Заповед № № РД-09-91 от 31.01.2025 г. на управителя на НЗОК

⁷² Одитно доказателство № 1

отразяват финансовите резултати от дейността на НЗОК и са структурирани в отчета по показатели на ЗБНЗОК за 2024 г.

Отчетените приходи, разходи и трансфери по бюджета на НЗОК отговарят на нормативно определените в чл. 23 и чл. 24 от ЗЗО и чл. 82 от ЗЗ.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. съответства на структурата, показателите и изискванията на ЗБНЗОК за 2024 г. Отчетените приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените.

III. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.

Със ЗБНЗОК за 2024 г.⁷³ са планирани приходи и трансфери - всичко, и разходи и трансфери - всичко в размер на 8 168 353 хил. лв. Бюджетът на НЗОК е планиран с балансирано бюджетно салдо.

За одитирания период размерът на отчетените приходи и трансфери - всичко е 8 345 171 хил. лв., на разходите и трансферите – всичко е 8 340 238 хил. лв., като в резултат е отчетено положително бюджетно салдо за годината в размер на 4 932 хил. лв.

В ЗЗО⁷⁴ е регламентирано, че Надзорният съвет взема решения за използване на средствата от резерва на НЗОК. Резервът за непредвидени и неотложни разходи по бюджета на НЗОК се разходва по решение на Надзорния съвет само за здравноосигурителни плащания.⁷⁵ Преизпълнението на приходите от здравноосигурителни вноски и неданъчни приходи може да се ползва като източник за допълнителни здравноосигурителни плащания над утвърдените разходи и предоставени трансфери по бюджета на НЗОК по решение на НС на НЗОК.⁷⁶

Надзорният съвет на НЗОК, по предложение на управителя на НЗОК, може да одобрява компенсирани промени между показателите за разходите и предоставените трансфери за осигуряване на здравноосигурителни плащания.⁷⁷

От държавния бюджет чрез бюджета на МЗ може да се получават по бюджета на НЗОК целеви субсидии за изпълнение на задължения, които произтичат от прилагането на правилата за координация на системите за социална сигурност⁷⁸, извън заложените с чл. 1, ал. 1 от ЗБНЗОК за 2024 г., и са за обезщетения в натура извън медицинската помощ, определена с чл. 45 от ЗЗО.⁷⁹ С извършените разходи за тези обезщетения се завишават сумите за други здравноосигурителни плащания⁸⁰ за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност.⁸¹

През 2024 г. с 13 решения на Надзорния съвет⁸² и с 12 докладни записки⁸³, утвърдени от управителя на НЗОК, са извършени промени по показателите в бюджета на НЗОК, както следва:⁸⁴

⁷³ обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 1.01.2024 г.

⁷⁴ чл. 15, ал. 1, т. 7 от ЗЗО

⁷⁵ чл. 116 от ЗПФ

⁷⁶ § 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г.

⁷⁷ чл. 115, ал. 1 от ЗПФ

⁷⁸ чл. 23, ал. 1, т. 9 от ЗЗО

⁷⁹ § 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г.

⁸⁰ чл. 1, ал. 2, редове 1, 1.1.3, 1.1.3.8 и 1.1.3.8.1. от ЗБНЗОК за 2024 г.

⁸¹ § 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г.

⁸² Решения №№ РД-НС-04-72/20.06.2024 г.; РД-НС-04-84/29.07.2024 г.; РД-НС-04-93/13.09.2024 г.; РД-НС-04-106/22.10.2024 г.; РД-НС-04-108/22.10.2024 г.; РД-НС-115/30.10.2024 г.; РД-НС-04-116/30.11.2024 г.; РД-НС-04-126/28.11.2024 г.; РД-НС-04-127/28.11.2024 г.; РД-НС-04-128/28.11.2024 г.; РД-НС-04-133/28.11.2024 г.; РД-НС-04-139/17.12.2024 г. и РД-НС-04-140/17.12.2024 г.

⁸³ Докладни записки №№ 21-01-537/14.02.2024 г.; 21-01-864/13.03.2024 г.; 21-01-1194/12.04.2024 г.; 21-01-1535/16.05.2024 г.; 21-01-1871/14.06.2024 г.; 21-01-2226/15.07.2024 г.; 21-01-2508/13.08.2024 г.; 21-01-2789/12.09.2024 г.; 21-01-3032/10.10.2024 г.; 21-01-3392/12.11.2024 г.; 21-01-3756/12.12.2024 г. и 21-01-200/16.01.2025 г.

⁸⁴ Одитно доказателство № 3; Приложение № 1

а) С решения⁸⁵ на Надзорния съвет от 13.09.2024 г., 22.10.2024 г., 30.10.2024 г. и 17.12.2024 г. са освободени средства от резерва в общ размер на 238 764 хил. лв., с които са увеличени средствата за здравноосигурителните плащания за:

аа) ПИМП в размер на 2 234 хил. лв.;

аб) СИМП (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение) в размер на 7 565 хил. лв.;

ав) дентална помощ в размер на 13 173 хил. лв.;

аг) ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната; за дейности по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО; за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, в размер на 28 333 хил. лв., в т.ч.:

- 21 974 хил. лв. за заплащане на дейностите по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК и до 9 000 хил. лв. за финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО;

- 6 359 хил. лв. за ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени без протокол, за които не се извършва експертиза;

ад) МИ, прилагани в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, в размер на 558 хил. лв.;

ае) БМП в размер на 186 902 хил. лв.

б) С решения⁸⁶ на НС на НЗОК от 20.06.2024 г., 29.07.2024 г., 22.10.2024 г., 30.10.2024 г., 28.11.2024 г. и от 17.12.2024 г. и утвърдена докладна записка⁸⁷ от 16.01.2025 г. от управителя на НЗОК са извършени вътрешно-компенсирани промени⁸⁸ по показателите по ЗБНЗОК за 2024 г., като:

ба) са увеличени средствата за здравноосигурителни плащания за: БМП с 45 000 хил. лв., МИ, прилагани в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги с 12 275 хил. лв., ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени без протокол, за които не се извършва експертиза с 9 281 хил. лв., МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната с 5 495 хил. лв., за сметка на намаление на разходите за издръжка на административните дейности с 11 000 хил. лв., придобиване на нефинансови активи с 1 275 хил. лв., дейностите по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК и до 9 000 хил. лв. за финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО с 385 хил. лв., ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени с протокол, за които се извършва експертиза с 5 105 хил. лв., ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги с 9 286 хил. лв., медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица с 45 000 хил. лв.;

⁸⁵ Решения №№ РД-НС-04-93 от 13.09.2024 г.; РД-НС-04-108 от 22.10.2024 г.; РД-НС-04-115 от 30.10.2024 г.; РД-НС-04-116 от 30.10.2024 г. и РД-НС-04-139 от 17.12.2024 г.

⁸⁶ Решения №№ РД-НС-04-72/20.06.2024 г., РД-НС-04-84/29.07.2024 г., РД-НС-04-106/22.10.2024 г., РД-НС-04-115/ 30.10.2024 г., РД-НС-04-126/28.11.2024 г., РД-НС-04-127/28.11.2024 г. и РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

⁸⁷ Докладна записка № 21-01-200/16.01.2025 г.

⁸⁸ по реда на чл. 115 от ЗПФ

бб) в рамките на общия размер средства, приети със ЗБНЗОК за 2024 г. - получени трансфери и плащания от трансфери от МЗ, са увеличени средствата за дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ с 10 538 хил. лв. и за дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ с 14 785 хил. лв., за сметка на намаление на средствата за ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ с 5 888 хил. лв., на сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО с 1 029 хил. лв., и средствата за помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване с 18 406 хил. лв.

в) С решения на НС на НЗОК⁸⁹ средствата от преизпълнение на приходите в размер на 145 098 хил. лв., в т.ч. 139 140 хил. лв. здравноосигурителни вноски и 5 958 хил. лв. допълнителен трансфер по бюджета на НЗОК за 2024 г.⁹⁰, одобрен с чл. 1 от ПМС № 408/2024 г.⁹¹, са пренасочени за здравноосигурителни плащания за: БМП – 109 047 хил. лв., ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени без протокол, за които не се извършва експертиза – 30 639 хил. лв. и МИ, прилагани в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 5 412 хил. лв.;

г) Във връзка с изпълнение на проект⁹² по програмата за трансгранично сътрудничество „ИНТЕРРЕГ V-A Гърция – България 2014-2020“ през 2024 г. са възстановени разходи за персонал, в размер на 12 хил. лв., и за издръжка на административните дейности, в размер на 54 хил. лв., които са изплатени за сметка на бюджета на НЗОК през 2021 г. Средствата по проекта са отчетени в намаление на трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС. По реда на § 11 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г., ЗПФ⁹³ и Указания на МФ ДДС № 01/30.01.2024 г.⁹⁴, с решение на НС на НЗОК⁹⁵ са приети⁹⁶ компенсирани промени, с които разходите за персонал и за издръжка на административните дейности са увеличени с размера на възстановените средства за сметка на намаление на предоставените трансфери по § „Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)“ и § „Предоставени трансфери“.

д) С утвърдени компенсирани промени⁹⁷ от управителя на НЗОК на основание § 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 13.02.2024 г.⁹⁸ разходите по „Предоставени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК“ са увеличени със 191 160 хил. лв., представляващи отчетените като трансфери средства, заплащани по договори, сключени между разпоредители с бюджет и НЗОК (ведомствени болници).

Промените по бюджета на НЗОК за 2024 г. са извършени при спазване на нормативните изисквания.

⁸⁹ Решения №№ РД-НС-04-108/22.10.2024 г., РД-НС-04-115/30.10.2024 г., РД-НС-04-128/28.11.2024 г., РД-НС-04-139/17.12.2024 г. и РД-НС-04-140/17.12.2024 г.

⁹⁰ средствата са осигурени чрез реструктуриране на разходите по централния бюджет за 2024 г.

⁹¹ за заплащане на здравноосигурителни вноски на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО

⁹² Одитно доказателство № 14

⁹³ чл. 144 от ЗПФ

⁹⁴ за изготвянето и представянето през 2024 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства

⁹⁵ Решение № РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

⁹⁶ на основание чл. 117, ал. 3 от ЗПФ

⁹⁷ Одитно доказателство № 3

⁹⁸ относно изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за 2024 г.

1. Приходи и трансфери - всичко⁹⁹

Приходите на НЗОК се набират от осигурителни вноски, трансфери от държавния бюджет за осигурителни вноски на лицата по чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО, лихви и приходи от управление на имущество; приходи, регламентирани с други закони в полза на здравното осигуряване; възстановени осигурителни разходи; глоби и наказателни лихви; такси, определени с тарифа на МС; ликвидационни дялове от търговски дружества; целеви субсидии от държавния бюджет за изпълнение на задължения, които произтичат от прилагането на правилата за координация на системите за социална сигурност; дарения и завещания; други източници, включително субсидии (трансфери) от държавния бюджет, в т.ч. и чрез бюджета на МЗ по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а, 6б, ал. 1а, ал. 2, т. 3, ал. 3 и 6 от ЗЗ и чрез бюджета на МЗ за заплащане на МИ, помощните средства, приспособленията и съоръженията за хората с увреждания¹⁰⁰ и по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО.

Приходите на НЗОК се администрират от Националната агенция за приходите¹⁰¹ (НАП), като с инструкция се определя реда и начина за взаимодействието между тях във връзка с осъществяването на законоустановените им функции.¹⁰²

Със ЗБНЗОК за 2024 г.¹⁰³ са планирани приходи и трансфери - всичко в размер на 8 168 353 хил. лв., в т.ч. здравноосигурителни приходи на обща стойност 7 958 810 хил. лв., включващи здравноосигурителни вноски - 4 880 099 хил. лв. и трансфери за здравно осигуряване - 3 078 710 хил. лв.; неданъчни приходи – 30 777 хил. лв. и трансфери от МЗ - 178 767 хил. лв.

През годината средствата са увеличени със 189 115 хил. лв. по реда на § 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. от преизпълнението на приходите от здравноосигурителните вноски¹⁰⁴ и ПМС¹⁰⁵ за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на НЗОК за 2024 г., с което годишният план¹⁰⁶ е в размер на 8 357 468 хил. лв.

За 2024 г. общият размер на отчетените приходи и трансфери – всичко е 8 345 171 хил. лв., което представлява изпълнение от 102,2 на сто спрямо предвидените 8 168 353 хил. лв. в ЗБНЗОК за 2024 г. и е с 1 278 998 хил. лв. или 18,1 на сто повече спрямо отчетените за 2023 г.¹⁰⁷, което основно е поради увеличения размер на здравноосигурителните приходи.

1.1. Здравноосигурителни приходи

Здравноосигурителните приходи се формират от здравноосигурителни вноски от различни категории осигурени лица¹⁰⁸ и трансфери за здравно осигуряване¹⁰⁹.

Планираните в ЗБНЗОК за 2024 г. здравноосигурителни приходи са в размер на

⁹⁹ Годишен отчет, Приложение Приходи, таблица 1 „Помесечен отчет на приходи и трансфери-всичко на НЗОК за 2024 година“ и таблица 2 „Помесечен отчет за изпълнението на бюджета в приходната част на бюджета на НЗОК през 2024 година по източници на финансиране“ и таблица 3 „Изпълнение на бюджета по приходите и трансферите - всичко на НЗОК към 31.12.2024 година /в хил. лв./“; Одитни доказателства №№ 1, 3 (т. 2), 7 и 8
¹⁰⁰ чл. 23 от ЗЗО

¹⁰¹ Закон за НАП

¹⁰² Одитно доказателство № 7 (т. 7)

¹⁰³ обн., ДВ бр. 106 от 22.12.2023 г.

¹⁰⁴ Увеличение със 139 140 хил. лв. по § 1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г.

¹⁰⁵ ПМС № 75 от 01.04.2024 г. за одобряване на допълнителен трансфер от 9 000 хил. лв. от МЗ, ПМС № 79 от 03.04.2024 г. и ПМС № 137 от 29.04.2024 г. за одобряване на 7 285 хил. лв. допълнителен трансфер от централния бюджет по бюджета на НЗОК за 2024 г., ПМС № 400 от 21.11.2024 г. за одобряване на допълнителен трансфер от 27 731 хил. лв. от МЗ за 2024 г. и ПМС № 408 от 27.11.2024 г. за одобряване на допълнителен трансфер от 5 958 хил. лв. по бюджета на НЗОК за 2024 г. за заплащане на здравноосигурителни вноски на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО за 2024 г.

¹⁰⁶ Годишният план отразява всички настъпили през годината промени по ЗБНЗОК за 2024 г.

¹⁰⁷ 7 066 173 хил. лв.

¹⁰⁸ вноски за работници и служители от работодатели; вноски от работници и служители – лична вноска; вноски от самонасти; вноски от други категории осигурени лица

¹⁰⁹ чл. 40, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО

7 958 810 хил. лв. По реда на § 1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. и ПМС¹¹⁰ средствата са увеличени със 145 098 хил. лв., в резултат на което годишният план е в размер на 8 103 908 хил. лв.

(хил. лв.)

Отчетените за 2024 г. здравноосигурителни приходи са 8 091 560 хил. лв. и са със 132 751 хил. лв. повече от предвидените в ЗБНЗОК за 2024 г. Здравноосигурителните приходи представляват 97 на сто от отчетените приходи и трансфери – всичко към 31.12.2024 г. В сравнение с 2023 г.¹¹¹, през 2024 г. са отчетени 1 209 648 хил. лв. повече здравноосигурителни приходи или ръст от 17,6 на сто.

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2023 г. и 2024 г.

1.1.1. Приходи от здравноосигурителни вноски

Здравноосигурителните вноски се дължат: от работодатели за работници и служители, от работници и служители (лична вноска), от самонаети (самоосигуряващи се лица) и от други категории осигурени лица.¹¹²

През 2024 г. размерът на задължителната здравноосигурителна вноска, определена в ЗБНЗОК¹¹³, е 8 на сто при съотношение 60:40 между осигуряващия и осигурения или 4,8 на сто за сметка на осигуряващия, 3,2 на сто за сметка на осигуреното лице и 8 на сто за самоосигуряващо се лице.¹¹⁴ За 2024 г. месечната вноска за здравно осигуряване за сметка на държавния бюджет за лицата, попадащи в изискванията на чл. 40, ал. 3 от ЗЗО е 70,90 лв.¹¹⁵

Планираните със ЗБНЗОК за 2024 г. здравноосигурителни вноски са в размер на 4 880 099 хил. лв. По реда на § 1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. средствата са увеличени със 139 140 хил. лв., в резултат на което годишният план на здравноосигурителните вноски е в размер на 5 019 239 хил. лв.

Отчетените приходи от здравноосигурителни вноски за 2024 г. са 5 006 892 хил. лв., което е с 690 704 хил. лв. или 16 на сто повече от отчетените през 2023 г.¹¹⁶

От отчетените здравноосигурителни вноски за 2024 г., с най-голям дял са вноските за работници и служители от работодатели – 56,7 на сто, следвани от личната вноска от работници и служители – 33,5 на сто, вноските от самоосигуряващи се лица – 6,2 на сто и вноските от други категории осигурени лица – 3,6 на сто.

¹¹⁰ ПМС № 408/27.11.2024 г.

¹¹¹ 6 881 912 хил. лв.

¹¹² чл. 40 от ЗЗО

¹¹³ чл. 2 от ЗБНЗОК за 2024 г.

¹¹⁴ чл. 40, ал. 4а от ЗЗО

¹¹⁵ изчислен на база минимален осигурителен доход от 933 лв.

¹¹⁶ 4 316 188 хил. лв.

В следващата графика е показано разпределението на отчетените здравноосигурителни вноски по показатели за 2023 г. и за 2024 г.

(хил. лв.)

Източник: Отчети за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2023 г. и 2024 г.

За двете години се наблюдава плавно увеличение на приходите от здравноосигурителните вноски от работодателите, личните вноски от работници и служители, вноските на самоосигуряващите се и другите категории осигурени лица.

1.1.1.1. Вноски за работници и служители от работодатели

За 2024 г. здравноосигурителни вноски от работодатели за работници и служители са планирани¹¹⁷ в размер на 2 644 626 хил. лв., което е със 181 942 хил. лв. повече от отчетените за 2023 г.¹¹⁸

Отчетените здравноосигурителни вноски от работодатели за работници и служители през 2024 г. са в размер на 2 839 451 хил. лв., което е с 376 766 хил. лв. (15,3 на сто) повече в сравнение с 2023 г.

Приходите от здравноосигурителни вноски от работодатели за работници и служители съставляват 56,7 на сто от събраните здравноосигурителни вноски.

1.1.1.2. Вноски от работници и служители – лична вноска

Планираните лични вноски от работници и служители за 2024 г. са 1 762 126 хил. лв., което е с 308 000 хил. лв. повече спрямо отчетените за 2023 г.¹¹⁹

Отчетените през 2024 г. приходи от здравноосигурителни вноски от работници и служители – лична вноска са в размер на 1 676 600 хил. лв., което е със 222 474 хил. лв. (15,3 на сто) повече от отчетените за 2023 г.

Приходите от здравноосигурителни вноски от работници и служители – лична вноска съставляват 33,7 на сто от събраните здравноосигурителни вноски.

¹¹⁷ Одитно доказателство № 1; Годишен отчет, Приложение Приходи, таблица 1 „Помесечен отчет на приходи и трансфери-всичко на НЗОК за 2024 година“ и таблица 2 „Помесечен отчет за изпълнението на бюджета в приходната част на бюджета на НЗОК през 2024 година по източници на финансиране“ и таблица 3 „Изпълнение на бюджета по приходите и трансферите - всичко на НЗОК към 31.12.2024 година /в хил. лв./“

¹¹⁸ 2 462 684 хил. лв.

¹¹⁹ 1 454 126 хил. лв.

1.1.1.3. Вноски от самонаети (самоосигуряващи се лица)

Планираните вноски от самонаети (самоосигуряващи се лица) за 2024 г. са 321 195 хил. лв. и са със 71 475 хил. лв. повече спрямо отчетените през 2023 г.¹²⁰

През 2024 г. отчетените приходи от здравноосигурителни вноски от самонаети (самоосигуряващи се лица) са 310 713 хил. лв. и представляват 6,2 на сто от събраните здравноосигурителни вноски.

Отчетеното изпълнение на приходите от самонаети (самоосигуряващи се лица) за 2024 г. е с 60 993 хил. лв. или с 24,4 на сто повече от предходната година.

1.1.1.4. Вноски от други категории осигурени лица

Планираните вноски от други категории осигурени лица за 2024 г. са 152 152 хил. лв. и са с 2 494 хил. лв. по-малко от отчетените през 2023 г.¹²¹

Отчетените приходи от вноски за други категории осигурени лица за 2024 г. са в размер на 180 128 хил. лв. и са с 30 470 хил. лв. (20,4 на сто) повече от отчетените през 2023 г.

Приходите от здравноосигурителните вноски за други категории осигурени лица съставляват 3,6 на сто от събраните приходи от здравноосигурителни вноски.

1.1.2. Трансфери за здравно осигуряване

От държавния бюджет се предоставят трансфери за осигурителни вноски¹²² за здравно осигуряване на категориите лица, определени в ЗЗО.

Съгласно ЗЗО¹²³ за сметка на държавния бюджет се осигуряват: пенсионерите; безработните; лицата до 18-годишна възраст; студенти, включително чуждестранни студенти; ветераните от войните, военноинвалидите и военнопострадалите; гражданите, които получават месечни и социални помощи и целеви помощи за отопление по реда на Закона за социалното подпомагане, държавните служители и други категории осигурени лица.

Здравноосигурителните вноски за сметка на държавния бюджет за лицата по чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8 от ЗЗО се дължат върху размера на пенсиите от държавното обществено осигуряване без добавките към тях и върху размера на изплатените обезщетения.

Вноските за лицата по чл. 40, ал. 3 от ЗЗО са размер на задължителната здравноосигурителна вноска, определена в чл. 2 от ЗБНЗОК за 2024 г., върху 95 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица.¹²⁴

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. трансфери за здравно осигуряване са в размер на 3 078 710 хил. лв., като през годината с ПМС № 408 от 27.11.2024 г. е одобрен допълнителен трансфер за здравноосигурителни вноски на лицата с предоставена временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО, в размер на 5 958 хил. лв.

Общо получените трансфери за здравно осигуряване за 2024 г. са в размер на 3 084 668 хил. лв., което е с 518 994 хил. лв. (20,2 на сто) повече от отчетените 2 565 724 хил. лв. през предходната 2023 г.

Трансферите за здравно осигуряване за 2024 г. съставляват 38,1 на сто от отчетените здравноосигурителни приходи.

¹²⁰ 249 720 хил. лв.

¹²¹ 149 658 хил. лв.

¹²² чл. 23, ал. 1, т. 2 от ЗЗО

¹²³ чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО

¹²⁴ чл. 40, ал. 4а от ЗЗО, считано от 01.01.2016 г.

В следващата графика са представени получените трансфери за здравно осигуряване за 2023 г. и за 2024 г.¹²⁵

Източник: Отчети за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2023 г. и 2024 г.

С най-висок относителен дял са отчетените трансфери за здравно осигуряване за пенсионери, които през 2024 г. са 51,8 на сто. и са нараснали със 314 765 хил. лв. или с 24,5 на сто в сравнение с 2023 г.

Получените трансфери през 2024 г. за лица до 18-годишна възраст и след навършване на тази възраст, ако учат редовно - до завършване на средно образование са нараснали с 217 347 хил. лв. или с 20,5 на сто спрямо предходната година.

Трансферите при лицата, получаващи обезщетения за безработица през 2024 г. са намалели с 41 705 хил. лв. в сравнение с 2023 г.

Средствата за лицата, получаващи социални помощи и целеви помощи за отопление са нараснали през 2024 г. с 8,7 на сто или с 5 556 хил. лв. спрямо 2023 г.

В категория „други“ са включени предоставените от държавния бюджет средства за студентите - редовно обучение; чуждестранните студенти; военноинвалидите и военнопострадалите; лицата в производство за предоставяне на статут на бежанец или право на убежище; задържаните под стража или лишени от свобода; родителите, осиновителите или съпрузите, полагащи грижи за лице с увреждане със загубена работоспособност над 90 на сто, които постоянно се нуждаят от чужда помощ. През 2024 г. средствата предоставени за категория „други“ са нараснали с 22 981 хил. лв. или 29,2 на сто спрямо предходната година.

1.2. Неданъчни приходи

Неданъчните приходи включват: приходи и доходи от собственост; глоби, санкции и наказателни лихви и други неданъчни приходи (вкл. помощи и дарения). В ЗБНЗОК за 2024 г. са заложили 30 777 хил. лв., които са с 341 хил. лв. по-малко от отчетените през 2023 г.¹²⁶

Отчетените неданъчни приходи за 2024 г. са в размер на 31 425 хил. лв., което представлява изпълнение от 102,1 на сто спрямо заложените в ЗБНЗОК за 2024 г.

¹²⁵ Одитни доказателства № 1 и № 7

¹²⁶ 31 118 хил. лв.

Постъпленията от неданъчните приходи през 2024 г. са се увеличили с едно на сто спрямо отчетените през предходната година, което представлява увеличение с 307 хил. лв. в абсолютен размер.

С най-голям относителен дял - 97,1 на сто, са отчетените приходи от глоби, санкции и наказателни лихви в размер на 30 514 хил. лв., което е с 0,6 на сто или 196 хил. лв. по-малко в сравнение с отчетените през 2023 г.¹²⁷

През 2024 г. са отчетени 910 хил. лв. други неданъчни приходи (вкл. помощи и дарения), което представлява увеличение от 124,1 на сто или 504 хил. лв. повече спрямо отчетените през предходната година.

1.3. Получени трансфери от Министерство на здравеопазването¹²⁸

Получените трансфери от МЗ за финансиране на разходите са разпределени за: ЛП – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение, комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психични заболявания, дейности за здравно неосигурени жени, по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ; суми по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО; дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ; помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Съгласно § 2, ал. 3 и 6 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г., трансферът над размера посочен в чл. 1, ал. 1, ред 3¹²⁹ от ЗБНЗОК за 2024 г. и трансферите за помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, се определят и предоставят от МЗ при условия и по ред, утвърдени от министъра на здравеопазването и от управителя на НЗОК, след одобрение от НС на НЗОК, без да се нарушава балансът по бюджета на НЗОК.

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г.¹³⁰ трансфери от МЗ са в размер на 178 767 хил. лв. През годината са получени допълнителни трансфери от МЗ, одобрени с ПМС¹³¹ в размер на 9 000 хил. лв. за организирането и провеждането на скрининг на заболявания, свързани с репродуктивното здраве на жените, и с ПМС¹³² в размер на 27 731 хил. лв. за дейностите във връзка с лечение на лица до и над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ.

Отчетените получени трансфери от МЗ са в размер на 214 900 хил. лв., което представлява ръст от 20,2 на сто спрямо заложените в закона.

Средствата за ЛП - ваксини и дейности по прилагането им, приети със ЗБНЗОК за 2024 г., са в размер 26 772 хил. лв. През годината с решения на НС на НЗОК¹³³ средствата са намалени с 5 888 хил. лв. по реда на чл. 115 от ЗПФ. Към 31.12.2024 г. получените трансфери са в размер на 20 483 хил. лв., като спрямо 31.12.2023 г. се отчита увеличение с 8 341 хил. лв. или с 68,7 на сто.

Планираните в ЗБНЗОК за 2024 г. средства за здравно неосигурени лица, включващи: дейности по амбулаторно проследяване на болни с психични и кожно-венерически заболявания; интензивно лечение както и дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ, са в размер на 8 789 хил. лв. През годината с решения на НС на НЗОК¹³⁴ средствата са увеличени с 10 538 хил. лв. по реда на чл. 115 от ЗПФ. Към 31.12.2024 г. получените

¹²⁷ 30 710 хил. лв.

¹²⁸ Одитни доказателства №№ 1, 2, 10 и 11

¹²⁹ 178 767 хил. лв.

¹³⁰ обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 01.01.2024 г.

¹³¹ ПМС № 75/2024 г.

¹³² ПМС № 400/2024 г.

¹³³ Решения на НС на НЗОК №№ РД-НС-04-84/29.07.2024 г., РД-НС-04-106/22.10.2024 г. и РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

¹³⁴ Решения на НС на НЗОК №№ РД-НС-04-84/29.07.2024 г., РД-НС-04-106/22.10.2024 г. и РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

средства са в размер на 19 313 хил. лв., заявени по реда на § 2, ал. 1 от ЗБНЗОК за 2024 г. за заплащане на дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ, оказани от изпълнителите на медицинска помощ в периода м. ноември 2023 г. – м. октомври 2024 г. Спрямо получените през 2023 г. средства, към 31.12.2024 г. се отчита увеличение с 2 698 хил. лв. или с 16,2 на сто.

Средствата по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО, приети със ЗБНЗОК за 2024 г., са в размер на 16 035 хил. лв. През годината с решение на НС на НЗОК¹³⁵ средствата са намалени с 1 029 хил. лв. по реда на чл. 115 от ЗПФ. Към 31.12.2024 г. получените трансфери са в размер на 15 004 хил. лв., като спрямо 31.12.2023 г. се отчита увеличение с 649 хил. лв. или с 4,5 на сто.

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. средства за дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ, както и за лечението на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ, са в размер на 72 171 хил. лв. През 2024 г. на основание ПМС № 400 от 27.11.2024 г.¹³⁶ и с решения на НС на НЗОК¹³⁷ средствата са увеличени съответно с 27 731 хил. лв. и с 14 785 хил. лв. Към 31.12.2024 г. са получени 114 526 хил. лв. или с 58,7 на сто повече от заложеното в закона, заявени по реда на § 2, ал. 5 от ЗБНЗОК за 2024 г. за извършване на дължимите през 2024 г. плащания за дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ. Спрямо получените трансфери към 31.12.2023 г. се отчита увеличение с 43 987 хил. лв. или с 62,4 на сто.

Планираните в ЗБНЗОК за 2024 г. средства за помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване са в размер на 55 000 хил. лв. През 2024 г. с решения на НС на НЗОК¹³⁸ средствата са намалени с 18 406 хил. лв. Към 31.12.2024 г. получените средства са в размер на 36 591 хил. лв., или с 33,5 на сто по-малко от планираните в закона, заявени по реда на § 2, ал. 6 от ЗБНЗОК за 2024 г. за извършване на дължимите през 2024 г. плащания за помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване. Спрямо получените трансфери към 31.12.2023 г. се отчита намаление с 3 041 хил. лв. или със 7,7 на сто.

По реда на ПМС № 75 от 01.04.2024 г., по показателя „Получени трансфери от Министерството на здравеопазването за:“, е отчетен получен допълнителен трансфер от МЗ, в размер на 9 000 хил. лв., за организирането и провеждането на скрининг на заболявания, свързани с репродуктивното здраве на жените – скрининг на злокачествени новообразувания на шийката на матката.

През 2024 г. на МЗ са възстановени средства, получени от НЗОК през 2023 г. в размер на 581 хил. лв., като неусвоени към 31.12.2023 г. целеви средства от трансфери по реда на § 2 от ЗБНЗОК за 2023 г.¹³⁹

¹³⁵ Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

¹³⁶ за одобряване допълнителни средства в размер 27 731 200 лв. по бюджета на МЗ за 2024 г. за предоставяне на допълнителен трансфер от МЗ на НЗОК за разходи за дейности във връзка с лечението на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и за дейности във връзка с лечението на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ

¹³⁷ Решения на НС на НЗОК № РД-НС-04-126/28.11.2024 г. и № РД-НС-04-139/17.12.2024 г., по реда на чл. 115 от ЗПФ

¹³⁸ Решения на НС на НЗОК № РД-НС-04-126/28.11.2024 г. и № РД-НС-04-139/17.12.2024 г., по реда на чл. 115 от ЗПФ

¹³⁹ Одитно доказателство № 11

1.4. Трансфери от централния бюджет

За сметка на предвидените разходи по централния бюджет¹⁴⁰ за 2024 г. с ПМС № 137 от 29.04.2024 г.¹⁴¹ е одобрен допълнителен трансфер в размер на 7 285 хил. лв. и отчетен по бюджета на НЗОК за 2024 г. за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала в бюджетните организации, включително за увеличаване на възнагражденията на персонала, считано от 01.01.2024 г.

1.5. Получени средства от Агенция за социално подпомагане по § 7 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г.

Съгласно § 7 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. средствата за предоставени ЛП на ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, както и за извършената диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на правоимащите лица по реда на ПМС № 17 от 31.01.2007 г. и чрез междуинституционални споразумения¹⁴² за превод на средства във връзка с предписване и отпускане на ЛП, са за сметка на държавния бюджет и се изплащат от АСП чрез НЗОК.

Предоставените средства от АСП на НЗОК за 2024 г. са в размер на 5 458 хил. лв.¹⁴³, от които:

а) 4 922 хил. лв. са за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес¹⁴⁴, което е със 111 хил. лв. повече в сравнение с преведените средства през 2023 г.;

б) 501 хил. лв. са за ЛП¹⁴⁵ на военноинвалидите и военнопострадалите, което е с 9 хил. лв. повече в сравнение с получените средства през 2023 г.;

в) 35 хил. лв. са за ЛП¹⁴⁶ на ветераните от войните, което е с 26 хил. лв. по-малко вече в сравнение с преведените през 2023 г. средства.

Получените през 2024 г. суми от АСП са с 94 хил. лв. повече в сравнение с получените 5 364 хил. лв. за 2023 г.

2. Разходи и трансфери - всичко¹⁴⁷

Средствата на НЗОК¹⁴⁸ се разходват за: закупуване на отделните видове медицинска и дентална помощ¹⁴⁹, договорена с НРД с Българския лекарски съюз (БЛС) и Българския зъболекарски съюз (БЗС) и с изпълнителите, сключили договори с НЗОК; издръжка на административните дейности по здравното осигуряване; инвестиционни разходи за нуждите на НЗОК, включително придобиване на недвижимо имущество; медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност; закупуване на медицински дейности, включително осигуряването на ЛП и МИ за тях, определени в ЗБНЗОК за съответната календарна година; заплащане на лицата, получили разрешение за търговия на дребно с ЛП, за всяка отчетена рецептурна бланка с предписани ЛП, включени в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, с ниво на заплащане 100 на сто и други разходи.

¹⁴⁰ на основание чл. 109, ал. 3 от ЗПФ, § 11, ал. 3, т. 9 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г., във връзка с чл. 1, ал. 5, т. 8.1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г.

¹⁴¹ § 4 от ПЗР на ПМС № 79 от 2024 г. за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала в бюджетните организации, включително за увеличаване на възнагражденията на персонала.

¹⁴² Одитно доказателство № 7

¹⁴³ Одитно доказателство № 8

¹⁴⁴ преведени по реда на ПМС № 17 от 31.01.2007 г.

¹⁴⁵ по чл. 15, ал. 1 и ал. 2 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите

¹⁴⁶ по чл. 4, ал. 1 от Закона за ветераните от войните

¹⁴⁷ Одитни доказателства №№ 1, 3, 4, 11, 14 и 15

¹⁴⁸ чл. 24 от ЗЗО

¹⁴⁹ посочени в чл. 45 от ЗЗО

Със ЗБНЗОК за 2024 г.¹⁵⁰ са приети общо разходи и трансфери - всичко в размер на 8 168 353 хил. лв., в т.ч.: текущи разходи в размер на 7 924 589 хил. лв.; разходи за придобиване на нефинансови активи в размер 5 000 хил. лв. и резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи – 238 764 хил. лв.

По реда на § 1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. и на ПМС №№ 75/01.04.2024 г.¹⁵¹, 79/03.04.2024 г.¹⁵², 137/29.04.2024 г.¹⁵³, 400/21.11.2024 г.¹⁵⁴ и 408/27.11.2024 г.¹⁵⁵ средствата са увеличени със 189 115 хил. лв. и в годишния план общият размер на разходите и трансфери – всичко възлиза на 8 357 468 хил. лв.

С най-голям относителен дял от планираните разходи в ЗБНЗОК за 2024 г. са текущите разходи¹⁵⁶ - 97 на сто от общия размер на разходите и трансферите. Разходите за придобиване на нефинансови активи са 0,1 на сто от общия размер на разходите и трансферите. Резервът, включително за непредвидени и неотложни разходи е 2,9 на сто.

За 2024 г. са отчетени 8 340 238 хил. лв. разходи и трансфери – всичко, които са със 171 885 хил. лв. (2,1 на сто) повече от определените в ЗБНЗОК за 2024 г. и надвишават с 1 293 831 хил. лв. (18,4 на сто) отчетените през 2023 г.¹⁵⁷

В структурата на отчетените разходи и трансфери – всичко, разходите¹⁵⁸ са в размер на 8 340 305 хил. лв., а трансферите между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)¹⁵⁹ са в размер на 66 хил. лв. и представляват възстановени за 2021 г. средства.

От отчетените разходи, с най-голям относителен дял (99,9 на сто) са текущите разходи в размер на 8 336 790 хил. лв. (в т.ч. 191 160 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), докато разходите за придобиване на нефинансови активи са в размер на 3 514 хил. лв.

¹⁵⁰ обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 1.01.2024 г.;

¹⁵¹ за одобряване на допълнителни трансфери по бюджета на НЗОК за 2024 г.

¹⁵² за преодоляване на диспропорции във възнагажденията на персонала в бюджетните организации, включително за увеличаване на възнагажденията на персонала

¹⁵³ за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на НЗОК за 2024 г.

¹⁵⁴ за одобряване на допълнителни средства по бюджета на МЗ за 2024 г.

¹⁵⁵ за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на НЗОК за 2024 г.

¹⁵⁶ включващи разходи за персонал, издръжка на административните дейности, здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ

¹⁵⁷ отчетените разходи и трансфери - всичко за 2023 г. са в размер на 7 046 407 хил. лв.

¹⁵⁸ с включен трансфер към бюджетни организации (ведомствени болници), сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК

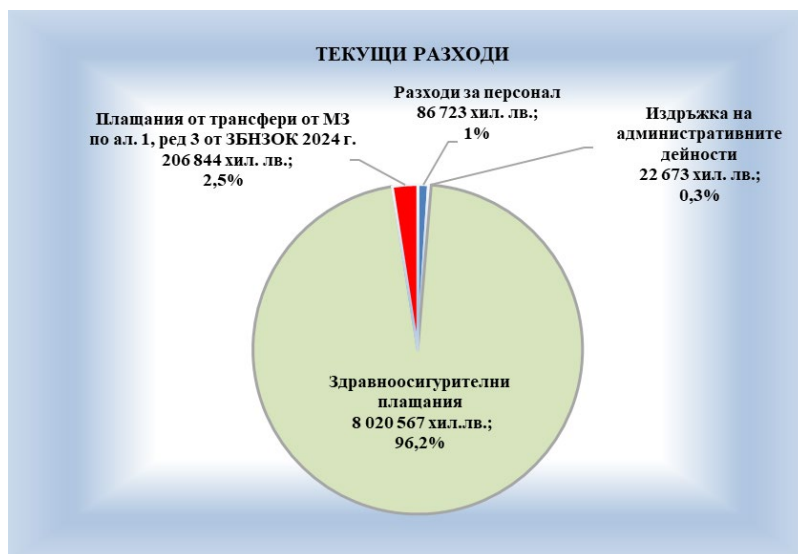
¹⁵⁹ предоставени трансфери

2.1. Разходи¹⁶⁰

2.1.1. Текущи разходи

Със ЗБНЗОК за 2024 г. за текущи разходи са предвидени 7 924 589 хил. лв., като в резултат на извършени корекции през годината в размер на 429 220 хил. лв., годишният план (коригиран бюджет) възлиза на 8 353 809 хил. лв.

Отчетените текущи разходи за 2024 г. са в размер на 8 336 790 хил. лв. (в т.ч. 191 160 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са с 412 202 хил. лв. (5,2 на сто) повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2024 г.

Източник: Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.

Отчетените през 2024 г. текущи разходи, са с 1 295 225 хил. лв. или 18,4 на сто повече спрямо отчетените през 2023 г.¹⁶¹

2.1.1.1. Разходи за персонал

Разходите за персонал включват заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, други възнаграждения и плащания за персонала, както и задължителните осигурителни вноски за сметка на работодателя.

Със ЗБНЗОК за 2024 г. са планирани разходи за персонал в размер на 79 680 хил. лв.

С ПМС № 79 от 03.04.2024 г. и № 137 от 29.04.2024 г. средствата са увеличени с допълнителен трансфер от централния бюджет, в размер на 7 285 хил. лв., за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала в бюджетните организации, включително за увеличаване на възнагражденията на персонала, считано от 01.01.2024 г.

С решение на НС на НЗОК¹⁶² по реда на § 11, ал. 3 и ал. 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. и чл. 117 от ЗПФ средствата са увеличени с 12 хил. лв., представляващи възстановени извършени от бюджета на НЗОК разходи за персонал през 2021 г. в изпълнение на проект по Програмата за трансгранично сътрудничество „ИНТЕРРЕГ V-A Гърция – България 2014-2020”, срещу съответното намаление на средствата за трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето).

Отчетените за 2024 г. разходи за персонал са в размер на 86 723 хил. лв., представляват 109 на сто от планираните със ЗБНЗОК за 2024 г. и едно на сто от отчетените разходи и трансфери - всичко.

Съпоставени с отчетените разходи за персонал за 2023 г. в размер на 73 869 хил. лв., през 2024 г. се наблюдава увеличение с 12 854 хил. лв. или със 17,4 на сто. Увеличението се дължи на: определен нов размер на индивидуалните основни месечни заплати на служителите на НЗОК¹⁶³, съгласно § 11, ал. 3, т. 9 от ЗБНЗОК за 2024 г. както и с обезпечаване на извършените структурни промени в НЗОК през 2024 г.¹⁶⁴

¹⁶⁰ Одитни доказателства № 1 и № 3

¹⁶¹ Отчетените текущи разходи за 2023 г. са в размер на 7 041 565 хил. лв.

¹⁶² Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

¹⁶³ за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

¹⁶⁴ обн., ДВ, бр. 40 от 07.05.2024 г.

2.1.1.2. Издръжка на административните дейности

Разходите за издръжка на административните дейности включват разходи за: външни услуги, материали, лихви, вода, горива, енергия, договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски, платени данъци, такси и административни санкции, командировки в страната и други.

Планираните със ЗБНЗОК за 2024 г. средства за издръжка на административните дейности са в размер на 35 210 хил. лв.

С решение¹⁶⁵ на НС на НЗОК, през годината е извършено¹⁶⁶ намаление на разходите за издръжка на административните дейности с 11 000 хил. лв. и са увеличени здравноосигурителните плащания, и увеличение с 54 хил. лв. във връзка с получен трансфер за възстановяване на извършени от бюджета на НЗОК разходи за издръжка на административните дейности в изпълнение на проект по Програмата за трансгранично сътрудничество „ИНТЕРРЕГ V-А Гърция – България 2014-2020“, и са намалени средствата за трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето).

Към 31.12.2024 г. са изплатени 22 673 хил. лв., което представлява изпълнение от 64,4 на сто от заложените в ЗБНЗОК за 2024 г. средства и 0,3 на сто от отчетените разходи и трансфери - всичко. В сравнение с 2023 г. се отчита увеличение с 2 324 хил. лв. или със 17,2 на сто, като делът на разходите за издръжка на административните дейности от отчетените разходи и трансфери – всичко се запазва.

2.1.1.3. Здравноосигурителни плащания

Здравноосигурителните плащания се извършват за: ПИМП; СИМП; дентална помощ; МДД; ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната; дейности по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 46 от ЗЗО; ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги; БМП и други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица.

През 2024 г. действат сключените през 2023 г. НРД с три годишен период на действие: НРД¹⁶⁷ за медицинските дейности между НЗОК и БЛС за 2023 – 2025 г. и НРД¹⁶⁸ за денталните дейности между НЗОК и БЗС за 2023 – 2025 г.

Съгласно ЗЗО¹⁶⁹ НРД за медицинските дейности, съответно за денталните дейности, за 2023 – 2025 г. съдържа Методика¹⁷⁰ за финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебни заведения за извънболнична медицинска¹⁷¹/дентална¹⁷² помощ, които извършват медицински/дентални дейности в населени места в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината, както и в лечебни

¹⁶⁵ № РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

¹⁶⁶ съгласно чл. 115 и чл. 117 от ЗПФ

¹⁶⁷ НРД № РД-НС-01-2 от 01.09.2023 г., обн., ДВ, бр. 77 от 08.09.2023 г., изм., обн., ДВ, бр. 17 от 27.02.2024 г.; изм., обн., ДВ, бр. 48 от 13.06.2025 г. и изм., обн., ДВ, бр. 64 от 30.07.2024 г.; <https://www.nhif.bg/bg/nrd/2023-2025/medical>

¹⁶⁸ НРД № РД-НС-01-3 от 01.09.2023 г., обн., ДВ, бр. 77 от 08.09.2023 г., изм., обн., ДВ, бр. 96, от 17.11.2023 г.; изм., обн., ДВ, бр. 17 от 27.2.2024 г. и изм., обн., ДВ, бр. 36 от 23.4.2024 г.; <https://www.nhif.bg/bg/nrd/2023-2025/dental>

¹⁶⁹ чл. 55, ал. 2, т. 3в, б. „а“ и б. „б“ от ЗЗО

¹⁷⁰ съгласно чл. 55, ал. 2, т. 3в от ЗЗО

¹⁷¹ НРД № РД-НС-01-2 от 01.09.2023 г. между НЗОК и БЛС за 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета, Раздел VIII

¹⁷² НРД № РД-НС-01-3 от 01.09.2023 г. между НЗОК и БЗС за 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета, Раздел VI

заведения за БМП, класифицирани¹⁷³ като приоритетни многопрофилни лечебни заведения за БМП, които осигуряват достъп до дейности от пакета, гарантиран от бюджета на НЗОК (Методиките). Съгласно Методиките НЗОК финансира осигуряване на медицински персонал в лечебни заведения - изпълнители на ПИМП, СИМП и МДД, които извършват медицински дейности, както и в лечебни заведения – изпълнители на извънболнична дентална помощ, които извършват дентални дейности, в населени места в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината, както и в лечебни заведения за БМП, класифицирани като приоритетни. Населените места/практики се определят съобразно детайлно регламентирани в Методиките критерии, и периодично се актуализират по определен в Методиките ред, а приоритизирането на лечебните заведения за БМП се извършва съгласно критерии, определени с Наредбата¹⁷⁴ за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ.

Заплатените през 2024 г. суми по Методиките за извършени медицински и дентални дейности в населени места в отдалечени и труднодостъпни райони, както и в лечебни заведения за БМП, класифицирани като приоритетни, възлизат на 76 648 хил. лв. или 0,96 на сто от здравноосигурителните плащания през годината.

В изпълнение изискванията на чл. 45, ал. 17, т. 46 от ЗЗО¹⁷⁵ в условията и реда за сключване на индивидуални договори за заплащане на ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели между директора на РЗОК и притежателите на разрешение за търговия на дребно с ЛП (аптеки) е договорена методика за финансиране на аптеки, които изпълняват дейности по договор с НЗОК в отдалечени, труднодостъпни райони или са единствен изпълнител за съответната дейност в община, както и с денонощен режим на работа, в сила от 01.01.2024 г.¹⁷⁶ Заплатените през 2024 г. суми по методиката възлизат на 8 971 хил. лв. или 0,1 на сто от здравноосигурителните плащания през годината.

С извършените здравноосигурителни плащания са заплатени отчетените през 2024 г. средства при условията, реда, механизма и критериите за заплащане от НЗОК на ЛП, МИ и на диетични храни за специални медицински цели и на помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК¹⁷⁷, здравни дейности, услуги и стоки от основния пакет на НЗОК¹⁷⁸, осигурени на правоимащите по ЗЗО лица (ЗОЛ).

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. средства за здравноосигурителни плащания са в размер на 7 630 931 хил. лв. В резултат на извършени промени по бюджета, с решения на НС на НЗОК, здравноосигурителните плащания са увеличени общо с 396 138 хил. лв. и годишният план са възлиза на 8 027 069 хил. лв. (в т.ч. 190 778 хил. лв. трансфер към ведомствени болници).¹⁷⁹

През 2024 г. са отчетени 8 020 567 хил. лв. здравноосигурителни плащания, които са с 389 634 хил. лв. (5,1 на сто) повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2024 г.

Отчетените през 2024 г. здравноосигурителни плащания са повече спрямо отчетените през 2023 г.¹⁸⁰, като се отчита ръст с 1 234 400 хил. лв. или с 18,2 на сто.

¹⁷³ съгласно критериите по наредбата по чл. 81, ал. 3 от ЗЗ, във връзка с чл. 45, ал. 2а от ЗЗО

¹⁷⁴ приета с ПМС № 119 от 22.05.2006 г., обн., ДВ, бр. 45 от 02.06.2006 г., в сила от 02.06.2006 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 15 от 20.02.2024 г.

¹⁷⁵ ред., ДВ, бр. 13 от 07.02.2023 г.

¹⁷⁶ обн., ДВ, бр. 1 от 02.01.2024 г., в сила от 01.01.2024 г., отм., ДВ, бр. 109 от 28.12.2024 г., в сила от 01.01.2025 г.

¹⁷⁷ Наредба № 10/2009 г. за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от НЗОК на ЛП, МИ и на диетични храни за специални медицински цели и на помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК

¹⁷⁸ Наредба № 9/2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК

¹⁷⁹ Одитни доказателства № 1 и № 3

¹⁸⁰ 6 786 167 хил. лв.

Здравноосигурителните плащания (в т.ч. трансфер към бюджетни организации - ведомствени болници), отчетени през 2024 г., по показатели са както следва:

а) ПИМП – 560 264 хил. лв.;

б) СИМП – 574 692 хил. лв. (в т.ч. 3 618 хил. лв. трансфер към ведомствени болници);

в) дентална помощ – 372 044 хил. лв., в т.ч. 267 хил. лв. за заплащане изработката на медицинско изделие „тотална зъбна протеза“;

г) МДД – 260 683 хил. лв. (в т.ч. 1 729 хил. лв. трансфери към ведомствени болници);

д) ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за дейности по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 2 083 117 хил. лв., в т.ч. за:

да) заплащане на дейностите по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и до 9 000 хил. лв. за финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО – 66 809 хил. лв.;

дб) МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната – 49 384 хил. лв.;

дв) ЛП за домашно лечение на територията на страната – 1 067 597 хил. лв.¹⁸¹;

дг) ЛП лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 899 326 хил. лв. (в т.ч. 27 207 хил. лв. трансфер за ведомствени болници);

е) МИ в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 180 376 хил. лв. (в т.ч. 5 298 хил. лв. трансфер за ведомствени болници);

ж) БМП – 3 912 995 хил. лв. (в т.ч. 152 456 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), в т.ч. за:

жа) БМП – 3 852 996 хил. лв. (в т.ч. 152 456 хил. лв. трансфер за ведомствени болници);

жб) финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебните заведения за болнична помощ по чл. 55, ал. 2, т. 3в, б. „а“ от ЗЗО (за дейност в труднодостъпни и/или отдалечени райони или единствени изпълняват съответната дейност на територията на общината) – 30 000 хил. лв.;

жв) финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебните заведения за болнична помощ по чл. 55, ал. 2, т. 3в, б. „б“ от ЗЗО (за приоритетните болници) – 29 999 хил. лв.;

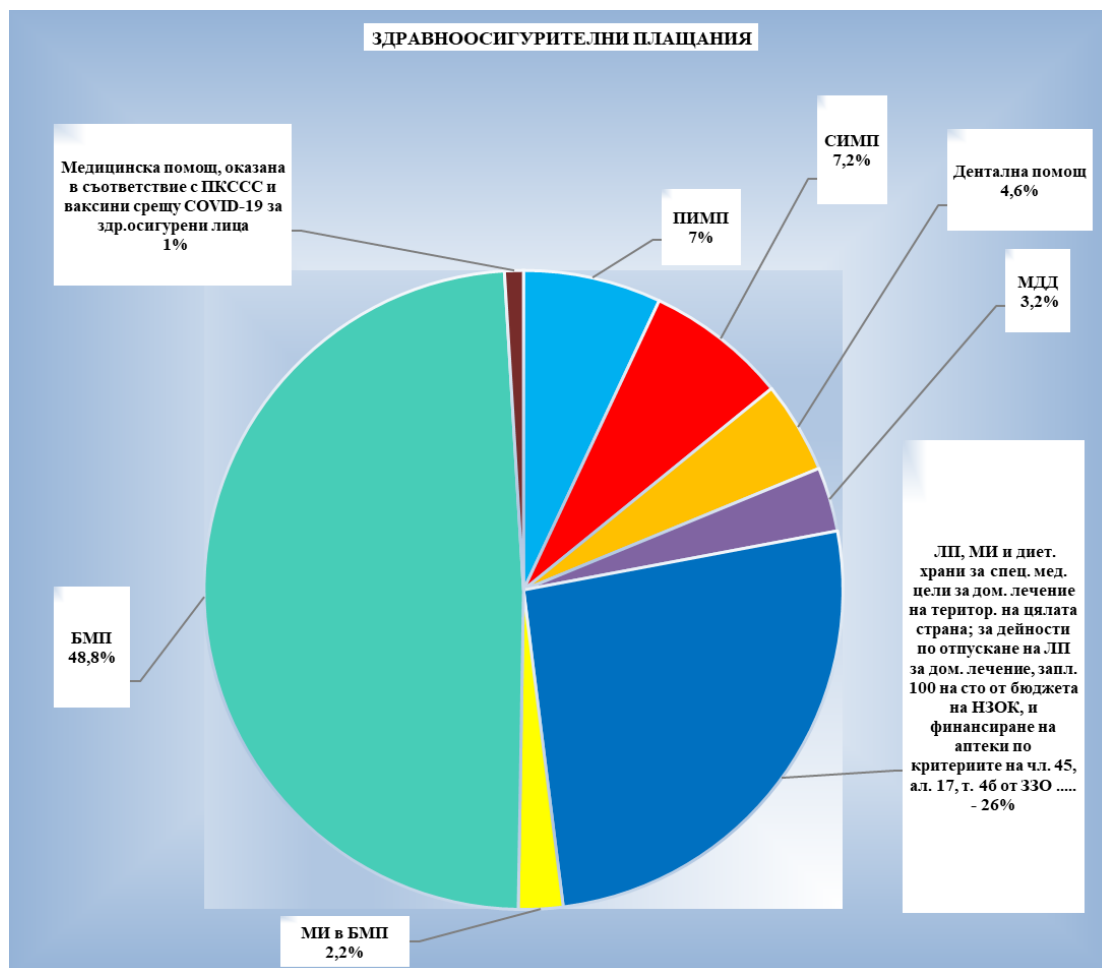
з) други здравноосигурителни плащания – 76 396 хил. лв. (в т.ч. 470 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), в т.ч. за:

¹⁸¹ в т.ч.: за ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени с протокол, за които се извърша експертиза – 690 887 хил. лв. и за ЛП за домашно лечение на територията на страната, за които не се изисква протокол – 376 710 хил. лв.

за) медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност (в т.ч. 469 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) – 76 181 хил. лв.;

зб) поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица – 215 хил. лв.

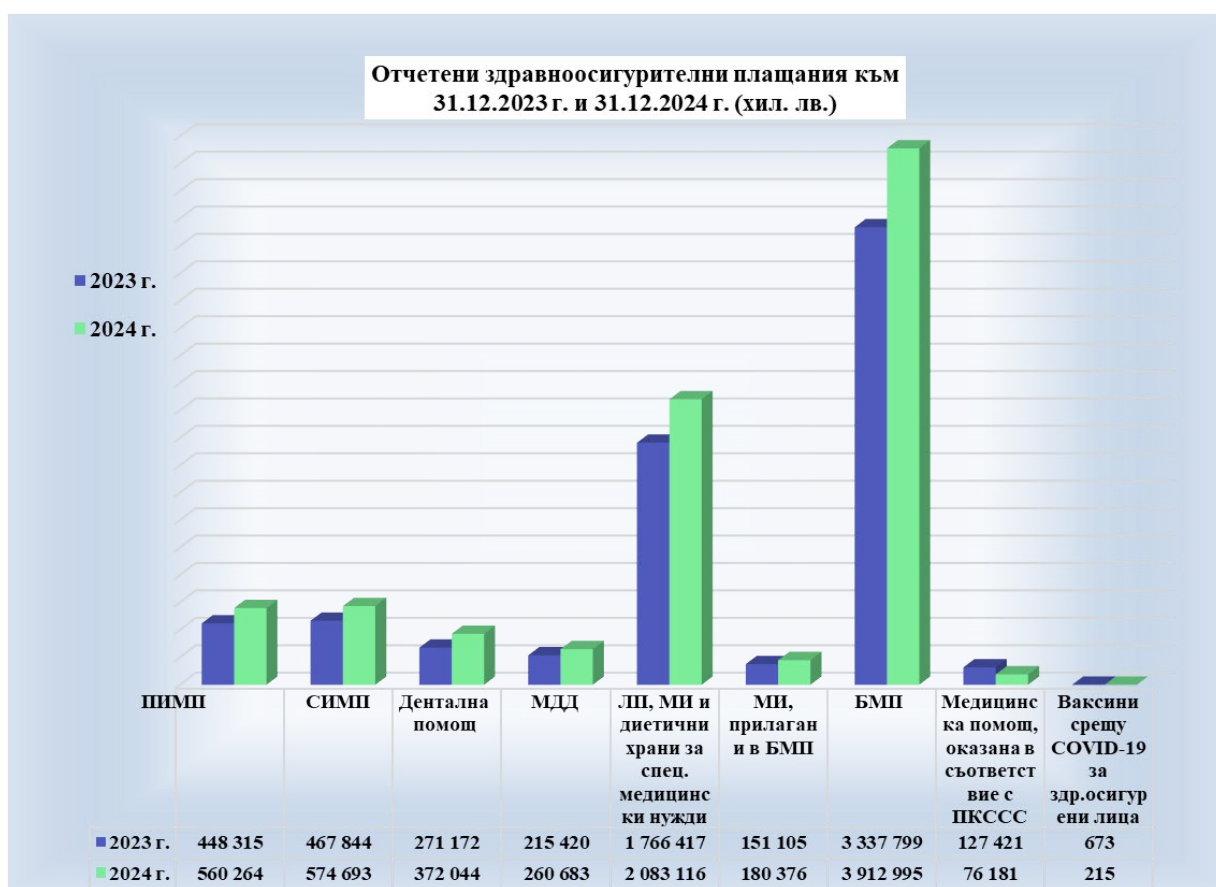
В следващата графика е представена структурата и относителните дялове на здравноосигурителните плащания, отчетени към 31.12.2024 г.

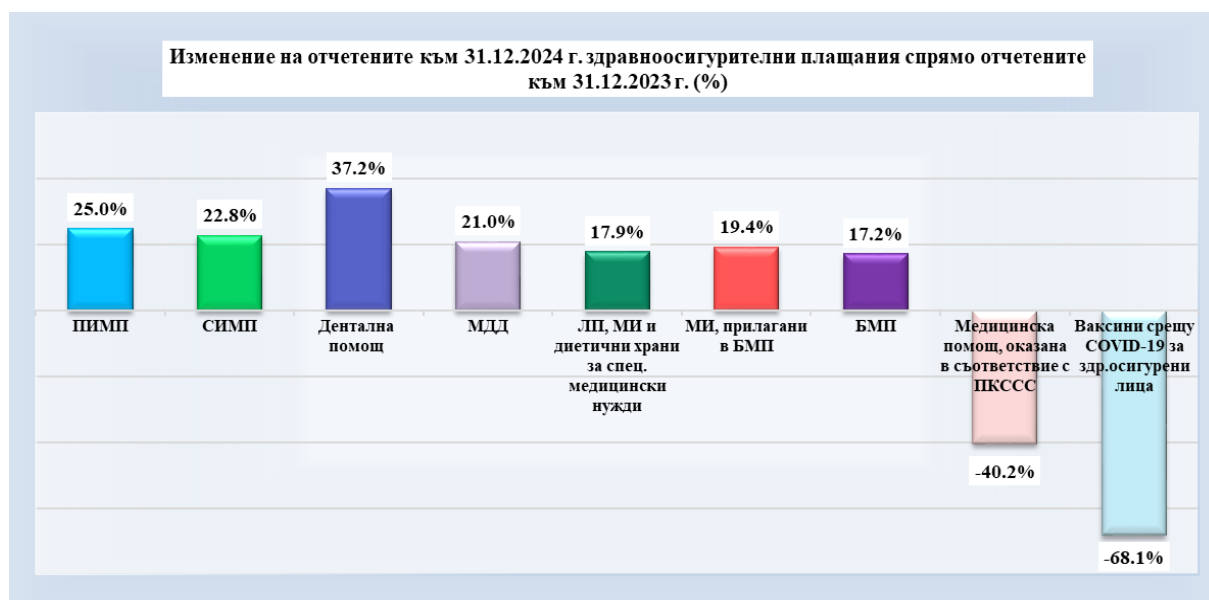
Източник: Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.

С най-голям относителен дял в общия размер на отчетените здравноосигурителни плащания за 2024 г. са разходите за БМП – 48,8 на сто, следвани от разходите за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за дейности по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани сто на сто от бюджета на НЗОК, и финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 46 от ЗЗО, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 26 на сто и за СИМП – 7,2 на сто.

В следващите две графики са съпоставени отчетените здравноосигурителни плащания към 31.12.2023 г. и 31.12.2024 г.

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2023 г. и 2024 г.

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2023 г. и 2024 г.

От извършеното сравнение на отчетените здравноосигурителни плащания през 2024 г. спрямо предходната 2023 г. е установено, че плащанията нарастват, както по общ размер, така и по отделните показатели, с изключение на тези за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност и здравноосигурителните плащания за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица.

Най-голям относителен ръст бележат здравноосигурителните плащания за дентална помощ, следвани от разходите за ПИМП и разходите за СИМП. Най-нисък ръст се отчита при здравноосигурителните плащания за БМП и за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за дейности по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги. Ръстовете на отделните разходни показатели в рамките на отчетените здравноосигурителни плащания се дължат основно на договореното в НРД увеличение от 01.09.2023 г. и от 01.01.2024 г. на цените, заплащани от НЗОК на дейностите в денталната помощ, ПИМП и СИМП, както и на плащанията по методиките за финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебни заведения за извънболнична медицинска¹⁸²/дентална¹⁸³ помощ, които извършват медицински/дентални дейности в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината и в лечебни заведения за БМП, класифицирани като приоритетни, и за финансиране на аптеки, които изпълняват дейности по договор с НЗОК в отдалечени, труднодостъпни райони или са единствен изпълнител за съответната дейност в община, както и с денонощен режим на работа.

Отчетеният спад на годишна база при показателите за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица и за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност се дължи съответно на отпадането на извънредната епидемична обстановка от 01.04.2022 г.¹⁸⁴ и на възстановени разходи на НЗОК от други държави-членки по реда на Регламент 987/2009.

2.1.1.3.1. Здравноосигурителни плащания за първична извънболнична медицинска помощ

Първичната извънболнична медицинска помощ е медицинска дейност, с която се предоставя достъп на населението до медицинска помощ. С нея е предвидено да се гарантира профилактика за ранно откриване и предотвратяване на заболявания и навременно оказване на медицинска помощ в случай на заболяване.

Със ЗБНЗОК за 2024 г. за ПИМП са определени разходи в размер на 558 039 хил. лв. След извършени корекции¹⁸⁵ средствата за здравноосигурителни плащания за ПИМП за 2024 г. са увеличени с 2 234 хил. лв. със средства от резерва и в годишния план възлизат на 560 273 хил. лв.

Отчетените през 2024 г. разходи за ПИМП са 560 264 хил. лв. или с 0,4 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2024 г.

На изпълнителите на ПИМП през 2024 г. са заплатени¹⁸⁶ 8 990 хил. лв. (или 1,6 на сто от разходваните средства за ПИМП) за извършване на медицински дейности в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината¹⁸⁷ за периода на дейност м. 12.2023 г. – м. 11.2024 г. През 2023 г. това заплащане е в размер на 2 213 хил. лв. (за периода на дейност м. 09 – м. 11.2023 г., след влизане в сила

¹⁸² НРД № РД-НС-01-2 от 01.09.2023 г. между НЗОК и БЛС за 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета Раздел VIII

¹⁸³ НРД № РД-НС-01-3 от 01.09.2023 г. между НЗОК и БЗС за 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета, Раздел VI

¹⁸⁴ съгласно Решение № 826 от 25.11.2021 г. на МС за удължаване срока на обявената извънредна епидемична обстановка, считано от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г.

¹⁸⁵ съгласно чл. 15, ал. 1, т. 7 и чл. 26, ал. 2 от ЗЗО и чл. 116 от ЗПФ

¹⁸⁶ чл. 55, ал. 2, т. 3в от ЗЗО

¹⁸⁷ по реда на Методика, договорена с НРД за медицински дейности 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета, Раздел VIII

на НРД 2023 – 2025 г.). Заплащането за неблагоприятни условия на работа по чл. 185 от НРД за 2020 - 2022 г. през 2023 г. за периода на дейност м. 12.2022 г. – м. 08.2023 г. възлиза на 3 594 хил. лв. или общо през 2023 г. са заплатени 5 807 хил. лв. Ръстът на плащанията през 2024 г. спрямо 2023 г. е с 3 184 хил. лв. или с 54,8 на сто.¹⁸⁸

За 2024 г. здравноосигурителните плащания за ПИМП представляват 7 на сто от всички здравноосигурителни плащания. Спрямо извършените през 2023 г. плащания за ПИМП¹⁸⁹ е отчетен ръст от 111 950 хил. лв. или с 25 на сто.

2.1.1.3.2. Здравноосигурителни плащания за специализирана извънболнична медицинска помощ (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение)

Специализираната извънболнична медицинска помощ включва извършване на дейности по диагностика, лечение, рехабилитация и наблюдение на болни; експертиза на временна нетрудоспособност; наблюдение и оказване на медицинска помощ при бременност и майчинство; насочване на пациенти за консултативна и болнична помощ и други.

Здравноосигурителните плащания за СИМП (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение) съгласно ЗБНЗОК за 2024 г. са предвидени в размер на 567 208 хил. лв. В резултат на извършени през годината корекции¹⁹⁰ по бюджета на НЗОК, средствата са увеличени със 7 565 хил. лв. и годишният план на здравноосигурителните плащания за СИМП възлиза на 574 773 хил. лв. (в т.ч. 3 618 хил. лв. трансфер за ведомствени болници).

Отчетените през 2024 г. разходи за СИМП в размер на 574 692 хил. лв. (в т.ч. 3 618 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) са с 1,3 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2024 г. и представляват 7,2 на сто от общия размер на здравноосигурителните плащания.

През 2024 г. на изпълнителите на СИМП са заплатени¹⁹¹ 1 180 хил. лв. за извършване на медицински дейности в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината.¹⁹² През 2023 г. това заплащане е в размер на 297 хил. лв.¹⁹³, като ръстът на плащанията през 2024 г. спрямо 2023 г. е с 883 хил. лв. или с 297 на сто.¹⁹⁴

Спрямо извършените през предходната година¹⁹⁵ плащания се отчита ръст от 106 849 хил. лв. или с 22,8 на сто.

Общото увеличение на здравноосигурителните плащания за СИМП през 2024 г. спрямо 2023 г. се дължи основно на договореното в НРД¹⁹⁶ увеличение от 01.01.2024 г. на цените на дейностите в СИМП, претеглено през отчетените през 2024 г. обеми, като увеличението на цените спрямо прилаганите през 2023 г. е средно с 10 на сто, при общо увеличение на дейностите с 4 на сто.

2.1.1.3.3. Здравноосигурителни плащания за дентална помощ

Националната здравноосигурителна каса заплаща оказаната помощ на

¹⁸⁸ Годишен отчет, Приложение ПИМП, таблица 1 „Справка за заплатените средства по компоненти в ПИМП през 2024 година“ и таблица 46 „Отчетени и заплатени обеми и стойности към 31.12.2024 г. спрямо 31.12.2023 г. по видове дейности в ПИМП“

¹⁸⁹ 448 315 хил. лв.

¹⁹⁰ съгласно чл. 15, ал. 1, т. 7 и чл. 26, ал. 2 от ЗЗО и чл. 116 от ЗПФ

¹⁹¹ чл. 55, ал. 2, т. 3в от ЗЗО

¹⁹² по реда на Методика, договорена с НРД за медицински дейности 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета, Раздел VIII

¹⁹³ за периода на дейност м. 09 – м. 11.2023 г., след влизане в сила на НРД 2023 – 2025 г.; Преди 01.09.2023 г. на изпълнителите на СИМП не е заплащано допълнително за работа в населени места в труднодостъпни и/или отдалечени райони или единствени изпълняват съответната дейност на територията на общината.

¹⁹⁴ Годишен отчет, Приложение СИМП, таблица 1 „Здравноосигурителни плащания за СИМП през 2024 година по РЗОК“

¹⁹⁵ 467 844 хил. лв.

¹⁹⁶ <https://www.nhif.bg/bg/nrd/2023-2025/medical>

здравноосигурените лица, осъществили правото си на свободен избор, преглед и лечение от лекар по дентална медицина в лечебно заведение за извънболнична дентална помощ, сключило договор с НЗОК. Обемът дейности, които може да получи всяко от здравноосигурените лица, включва първична и специализирана дентална помощ, които са определени в сключения НРД за дентални дейности между НЗОК и БЗС за 2023 – 2025 г.¹⁹⁷

Съгласно ЗБНЗОК за 2024 г., планираните разходи за здравноосигурителни плащания за дентална помощ са в размер на 358 882 хил. лв.¹⁹⁸ През годината, вследствие на извършени промени¹⁹⁹ по бюджета на НЗОК, средствата са увеличени с 13 173 хил. лв. и годишният план възлиза на 372 055 хил. лв.

Отчетените през 2024 г. средства за дентална помощ в размер на 372 044 хил. лв., в т.ч. 267 хил. лв. за заплащане изработката на медицинско изделие „тотална зъбна протеза“, са с 13 162 хил. лв. или 3,7 на сто повече от заложените в ЗБНЗОК за 2024 г. Спрямо 2023 г.²⁰⁰ се отчита ръст от 100 872 хил. лв. или с 37,2 на сто.

Заплатената обща стойност на дейността от пакета на изпълнителите на дентална помощ за подлежащия на заплащане през 2024 г. период съгласно НРД²⁰¹ е в размер на 371 506 хил. лв., която спрямо заплатената през 2023 г. дейност за дентална помощ за периода м. 12.2022 г. – м. 11.2023 г. отчита увеличение със 103 247 хил. лв. или с 38,5 на сто, което е основно поради договореното в НРД увеличение от 01.09.2023 г. и от 01.01.2024 г. на цените²⁰² на дейностите в денталната помощ.

През 2024 г. на изпълнителите на дентална помощ са заплатени²⁰³ 5 298 хил. лв. за извършване на дейности в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината.²⁰⁴ През 2023 г. това заплащане е в размер на 989 хил. лв. (за периода на дейност м. 09 – м. 11.2023 г., след влизане в сила на НРД 2023 – 2025 г.) Заплащането за неблагоприятни условия на работа по чл. 121, ал. 4 от НРД за 2020 - 2022 г. през 2023 г. за периода на дейност м. 12.2022 г. – м. 08.2023 г. възлиза на 662 хил. лв., или общо през 2023 г. са заплатени 1 651 хил. лв. Ръстът на плащанията през 2024 г. спрямо 2023 г. е с 3 647 хил. лв. или с 221 на сто.²⁰⁵

Извършените през 2024 г. плащания за дентална помощ съставляват 4,6 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

2.1.1.3.4. Здравноосигурителни плащания за медико-диагностична дейност

Медико-диагностичните дейности включват специализирани и/или високоспециализирани дейности, клинично-лабораторни изследвания, рентгенологични изследвания и клинично-микробиологични изследвания и др.

Съгласно ЗБНЗОК за 2024 г. планираните разходи за МДД са в размер на 261 845 хил. лв., като през годината не са извършвани промени в стойноста на този показател.

Отчетените за 2024 г. разходи за МДД в размер на 260 683 хил. лв. (в т.ч. 1 729 хил. лв. трансфери към ведомствени болници) съставляват 3,3 на сто от всички отчетени здравноосигурителни плащания и са с 0,4 на сто по-малко от планираните със

¹⁹⁷ <https://www.nhif.bg/bg/nrd/2023-2025/dental>

¹⁹⁸ в т.ч. за заплащане изработката на медицинско изделие „тотална зъбна протеза“ – 3 000 хил. лв.

¹⁹⁹ съгласно чл. 15, ал. 1, т. 7 и чл. 26, ал. 2 от ЗЗО и чл. 116 от ЗПФ

²⁰⁰ 271 172 хил. лв.

²⁰¹ <https://www.nhif.bg/bg/nrd/2023-2025/dental>

²⁰² вкл. и договореното от 01.01.2024 г. изцяло заплащано от НЗОК (без доплащане от пациента) за обстоен преглед със снемане на орален статус

²⁰³ чл. 55, ал. 2, т. 3в от ЗЗО

²⁰⁴ по реда на Методика, договорена с НРД за дентални дейности 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета, Раздел VI

²⁰⁵ Годишен отчет, Приложение дентална помощ, таблица 2 „Разход през 2024 година за дентална помощ в лева. Структура на разхода по заплатени средства.“ и таблица 44 „Отчетени и заплатени обеми и стойности към 31.12.2024 г. спрямо 31.12.2023 г. по видове дейности в ДП“

ЗБНЗОК за 2024 г.

На изпълнителите на МДД през 2024 г. са заплатени²⁰⁶ 1 181 хил. лв. за извършване на медицински дейности в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината.²⁰⁷ През 2023 г. това заплащане е в размер на 293 хил. лв.²⁰⁸, като ръстът през 2024 г. спрямо 2023 г. е с 888 хил. лв. или с 303 на сто.²⁰⁹

Спрямо отчетените 215 420 хил. лв. за МДД за 2023 г. се наблюдава увеличение с 45 263 хил. лв. или с 21 на сто, което се дължи на увеличението на обема на заплатените изследвания и на договореното в НРД увеличение от 01.09.2023 г. и от 01.01.2024 г. на цените на МДД.

2.1.1.3.5. Здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за дейности по отпускане на лекарствени продукти за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО, за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги

Националната здравноосигурителна каса заплаща:

а) дейностите по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и до 9 000 хил. лв. за финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО;

б) МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната;

в) ЛП домашно лечение на територията на страната, в т.ч.:

ва) ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени с протокол, за които се извършва експертиза;

вб) ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени без протокол, за които не се извършва експертиза;

г) ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги.

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. разходи по този показател са в размер на 2 028 545 хил. лв. или 26,6 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

В резултат на извършени промени²¹⁰ през 2024 г. планираният общ размер на този вид здравноосигурителни плащания е увеличен с 58 972 хил. лв. и възлиза на 2 087 517 хил. лв.²¹¹

²⁰⁶ чл. 55, ал. 2, т. 3в от ЗЗО

²⁰⁷ по реда на Методика, договорена с НРД за медицински дейности 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета, Раздел VIII

²⁰⁸ за периода на дейност м. 09 – м. 11.2023 г., след влизане в сила на НРД 2023 – 2025 г.; Преди 01.09.2023 г. на изпълнителите на МДД не е заплащано допълнително за работа в населени места в труднодостъпни и/или отдалечени райони или единствени изпълняват съответната дейност на територията на общината.

²⁰⁹ Годишен отчет, Приложение МДД, таблица 3 „Справка за изплатените средства в лева за МДД през 2024 година по РЗОК и пакети изследвания“

²¹⁰ чл. 15, ал. 1, т. 7 и чл. 26, ал. 2 от ЗЗО и чл. 116 от ЗПФ – 28 333 хил. лв.; § 1, ал.1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. – 30 640 хил. лв.

²¹¹ Решения на НС на НЗОК №№ РД-НС-04-108/22.10.2024 г.; РД-НС-04-115/30.10.2024 г.; РД-НС-04-128/28.11.2024 г.; РД-НС-04-139/17.12.2024 г. и РД-НС-04-140/17.12.2024 г.

Отчетените разходи по показателя към 31.12.2024 г. са в общ размер на 2 083 117 хил. лв.²¹² или 26 на сто от всички извършени здравноосигурителни плащания. Спрямо извършените към 31.12.2023 г. разходи²¹³ се отчита ръст с 316 699 хил. лв. или със 17,9 на сто.

Съгласно ЗБНЗОК за 2024 г., планираните разходи за заплащане на дейностите по отпускане на ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и до 9 000 хил. лв. за финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО²¹⁴ са в размер на 45 221 хил. лв. Поради извършени корекции във връзка с повишено²¹⁵ ниво на реимбурсиране от НЗОК на ЛП за лечение на сърдечно-съдови заболявания от 01.04.2024 г., средствата са увеличени с 21 974 хил. лв., като същевременно с извършени вътрешно-компенсирани промени са намалени с 385 хил. лв.²¹⁶ В резултат на това годишният план възлиза на 66 810 хил. лв. Отчетените средства за 2024 г. са в размер на 66 809 хил. лв. или 0,8 на сто от всички здравноосигурителни плащания през годината, като отбелязват ръст от 104,4 на сто спрямо 2023 г.²¹⁷ Увеличението на изплатените средства спрямо предходната година се дължи основно на договорено по реда на чл. 45, ал. 17, т. 4а от ЗЗО, увеличаване (в сила от 01.08.2023 г.) на заплащането за всяко отчетено електронно предписание на ЛП, назначавани без протокол, на 5 лв., а за ЛП, назначавани с протокол на 6 лв., спрямо действащите от 01.01.2022 г. – 4 лв., както и на увеличението от 01.04.2024 г. на нивото на заплащане на ЛП, предназначени за лечение на сърдечно-съдови заболявания. Също така, в изпълнение на чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО, са заплатени 8 971 хил. лв. по реда на Методика за финансиране на аптеки в отдалечени, труднодостъпни райони или са единствен изпълнител за съответната дейност от община, както и с денонощен режим на работа, договорена в условията и реда по чл. 45, ал. 7 от ЗЗО.

Определените със ЗБНЗОК за 2024 г. средства за заплащане за МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната в размер на 43 889 хил. лв. Поради извършено увеличение²¹⁸ в размер на 5 495 хил. лв. годишният план възлиза на 49 384 хил. лв. За 2024 г. отчетените средства са 49 384 хил. лв. или 0,6 на сто от всички здравноосигурителни плащания. Спрямо 2023 г.²¹⁹ се отчита ръст от 14 138 хил. лв. или с 40,1 на сто.

През 2024 г. заплащането на ЛП за домашно лечение на територията на страната²²⁰ и на ЛП прилагани в БМП²²¹ се извършва съгласно Наредба 10/2009 г., в която са определени видовете отстъпки, условията и редът за тяхното договаряне. Същевременно през годината, при заплащането на ЛП за домашно лечение на територията на страната и на за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните

²¹² в т.ч. трансфер към ведомствени болници – 27 207 хил. лв.

²¹³ 1 766 417 хил. лв.

²¹⁴ съгласно Методика за финансиране на аптеки, които изпълняват дейности по договор с НЗОК/РЗОК в отдалечени, труднодостъпни райони или са единствен изпълнител за съответната дейност в община, както и с денонощен режим на работа, Приложение № 6 към чл. 32, ал. 3 от Условия и ред за сключване на договори за отпускане и заплащане на ЛП по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, на МИ и на диетични храни за специални медицински цели, заплащани напълно или частично от НЗОК, обн., ДВ, бр. 1 от 02.01.2024 г., в сила от 01.01.2024 г.

²¹⁵ сто на сто повишение

²¹⁶ решения на НС на НЗОК №№ РД-НС-04-72 от 20.06.2024 г., РД-НС-04-93 от 13.09.2024 г., РД-НС-04-140 от 17.12.2024 г. и РД-НС-04-127 от 28.11.2024 г. на основание чл. 15, ал. 1, т. 7 от ЗЗО, чл. 115 и чл. 116 от ЗПФ

²¹⁷ 32 686 хил. лв.

²¹⁸ чл. 115 от ЗПФ и Решения на НС на НЗОК № РД-НС-04-72 от 20.06.2024 г. и № РД-НС-04-127 от 28.11.2024 г.

²¹⁹ 35 246 хил. лв.

²²⁰ чл. 45, ал. 10 от ЗЗО

²²¹ чл. 45, ал. 21 от ЗЗО

медицински услуги, НЗОК прилага Механизъм²²², гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за 2024 г., за ЛП, заплащани напълно или частично със средства от бюджета на НЗОК. Механизмът е приложим за всички ЛП, реимбурсирани напълно или частично от НЗОК, и за всички притежатели на разрешения за употреба (ПРУ) на посочените ЛП, като за целта ПРУ сключват ежегодни договори с НЗОК. Основният принцип при прилагането на Механизма е, че размерът на всички надвишени суми, над определените средства в ЗБНЗОК, следва да бъде възстановен на НЗОК от ПРУ или техните упълномощени представители в пълен размер.²²³

Планираните със ЗБНЗОК за 2024 г. здравноосигурителни плащания за ЛП за домашно лечение на територията на страната са в размер на 1 029 426 хил. лв. През годината с решения на НС на НЗОК²²⁴ средствата са увеличени общо с 41 174 хил. лв. и в годишния план възлизат на 1 070 600 хил. лв. Отчетените средства са в размер на 1 067 597 хил. лв. и представляват 13,3 на сто от извършените здравноосигурителни плащания за 2024 г. С тези средства през 2024 г. са заплатени лекарства, предоставени от аптеките за домашно лечение на здравноосигурени лица в периода 01.12.2023 г. - 30.11.2024 г. Съпоставени с отчетените разходи за 2023 г.²²⁵ се наблюдава увеличение със 127 746 хил. лв. или с 13,6 на сто.

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. разходи за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, са в размер на 910 010 хил. лв. В резултат на извършени през годината промени²²⁶ средствата са намалени с 9 286 хил. лв. и годишният план възлиза на 900 724 хил. лв. Отчетеният към 31.12.2024 г. разход е в размер на 899 326 хил. лв. (в т.ч. 27 207 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), което представлява 11,2 на сто от всички извършени през 2024 г. здравноосигурителни плащания. Съпоставени с отчетените разходи за 2023 г.²²⁷ се наблюдава увеличение със 140 692 хил. лв. или с 18,5 на сто. По реда на НРД през 2024 г. са заплатени ЛП в БМП, приложени в периода м. 11.2023 г. – м. 10.2024 г. Спрямо стойността на ЛП в БМП, приложени в периода м. 11.2022 г. – м. 10.2023 г., заплатени през 2023 г., се отчита ръст с 267 404 хил. лв. или с 24,6 на сто.

Постъпилите към 31.12.2024 г. средства за ЛП²²⁸ по реда на § 5 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. от отстъпки и възстановявания по реда на Механизма, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК и съгласно Наредба № 10/2009 г.²²⁹, са в общ размер на 904 330 хил. лв., в т.ч. 455 161 хил. лв., отчетени в намаление на разходите за ЛП в БМП, и 449 169 хил. лв., отчетени в намаление на разходите за ЛП за домашно лечение на територията на страната.²³⁰

²²² Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-19/31.01.2024 г.

²²³ Одитно доказателство № 17

²²⁴ Решения на НС на НЗОК № РД-НС-04-72 от 20.06.2024 г. и № РД-НС-04-108 от 22.10.2024 г.

²²⁵ 939 851 хил. лв.

²²⁶ съгласно чл. 115 от ЗПФ

²²⁷ 758 634 хил. лв.

²²⁸ възстановен от ПРУ на ЛП разход на НЗОК

²²⁹ Наредба № 10/2009 г. за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от НЗОК на ЛП, МИ и на диетични храни за специални медицински цели и на помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК

²³⁰ Годишен отчет, Приложение Възстановявания от ПРУ, Таблица 2 „Постъпили в НЗОК през 2023 г. и 2024 г. суми от отстъпки, възстановявани пряко от ПРУ от цената на лекарствените продукти, отстъпки в полза на пациента и възстановявания по Механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК, съгласно Наредба № 10/2009 г., по основни групи ЛП“

2.1.1.3.6. Здравноосигурителни плащания за медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги

Националната здравноосигурителна каса заплаща за прилаганите от лечебните заведения в БМП медицинските изделия, включени в списъците по Наредбата за условията и реда за съставяне на списък на МИ по чл. 30а от Закона за медицинските изделия и за определяне на стойността, до която те се заплащат, по реда на глава трета, раздел I от Наредба 10/2009 г.

Със ЗБНЗОК за 2024 г. за МИ, прилагани в БМП са планирани средства в размер на 162 223 хил. лв. или 2,1 на сто от стойността на определените здравноосигурителни плащания.

С извършено увеличение²³¹ в размер на общо с 18 244 хил. лв. през годината, планираните средства в годишния план възлизат на 180 467 хил. лв. Отчетените здравноосигурителни плащания за МИ, прилагани в БМП за 2024 г. са в размер на 180 376 хил. лв. (в т.ч. 5 298 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и съставляват 2,2 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

През 2024 г. плащанията на НЗОК за МИ, прилагани в БМП са към лечебни заведения, в изпълнение на договорите за оказване на БМП²³², в размер на 97 604 хил. лв.²³³ и към производители или търговци на едро с МИ или техни упълномощени представители, сключили договори с НЗОК за доставка на МИ по реда на Наредба № 10/2009 г.²³⁴, в размер на 82 772 хил. лв.

При плащанията на производителите или търговците на едро с МИ се прилага Механизъм²³⁵, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК, приложим за 2024 г. за МИ, заплащани напълно в условията на БМП. Механизмът е създаден в изпълнение на чл. 45, ал. 35 от ЗЗО и е законоустановена мярка, прилагана за обезпечение изпълнението на бюджета на НЗОК в частта на здравноосигурителните плащания за напълно платените МИ, прилагани в БМП.

През 2024 г. Механизмът се прилага от месеца, в който са генерирани данни в системата на НЗОК за надвишаване на утвърдения обем МИ, определен в списъка по чл. 13, ал. 2, т. 2, б. „б“ от Наредба 10/2009 г.²³⁶ Механизмът се прилага съгласно утвърдена Методика²³⁷ и се реализира в етапа на заплащането на отчетените²³⁸ МИ и представлява намаляване на стойността на изделията, която НЗОК заплаща на производителите или търговците на едро.

Стойността на МИ в БМП, от списъка за заплащане на производителите или търговците на едро, приложени при дейност м. 11.2023 г. - м. 10.2024 г., по цени, определени в Спецификацията, е 88 087 хил. лв. В изпълнение на чл. 45, ал. 35 от ЗЗО и по реда на прилагане на Механизма в етапа на заплащането на отчетените МИ, тази стойност е намалена с 4 378 хил. лв. и платените средства²³⁹ са в размер на 82 772 хил. лв.²⁴⁰

²³¹ на основание чл. 115 от ЗПФ - 12 275 хил. лв., на основание чл. 15, ал. 1, т. 7 от ЗЗО и чл. 116 от ЗПФ – 558 хил. лв., на основание § 1, ал. 1 от ЗБНЗОК за 2024 г. - 5 412 хил. лв.

²³² за предоставени на здравноосигурени лица МИ от списъка по чл. 13, ал. 2, т. 2, б. „а“ от Наредба 10/2009, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги

²³³ в т.ч. 1 663 хил. лв. - плащания към изпълнители на БМП за МИ за стари периоди

²³⁴ МИ от списъка по чл. 13, ал. 2, т. 2, б. „б“ от Наредба 10/2009 г.

²³⁵ Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-21/31.01.2024 г.; Одитно доказателство № 17

²³⁶ Спецификация с определени и групирани МИ, прилагани в условията на извънболничната и болничната медицинска помощ (раздел Б), приета с Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-61/23.08.2023 г.

²³⁷ Приложение към решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-21/31.01.2024 г.

²³⁸ от изпълнителите на БМП

²³⁹ на производителите или търговците на едро

²⁴⁰ Годишен отчет, Приложение МИ в БМП, Таблица 6 „Ръст на формираните средства от приложения Механизъм през 2024 г. спрямо 2023 г.

Отчетените средства по показателя са с 29 271 хил. лв. или с 19,4 на сто повече спрямо изразходваните през 2023 г.²⁴¹, поради увеличение на обема на отчетената дейност и увеличението на средните цени.²⁴²

2.1.1.3.7. Здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ

Болничната медицинска помощ включва дейности по клинични пътеки, клинични процедури, амбулаторни процедури.²⁴³

Националната здравноосигурителна каса заплаща оказването на БМП от лечебните заведения, сключили договори с НЗОК.

Със ЗБНЗОК за 2024 г. за БМП са определени средства в размер на 3 572 644 хил. лв., в т.ч. за финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебните заведения за болнична помощ по чл. 55, ал. 2, т. 3в, б. „а“ от ЗЗО – 30 000 хил. лв. и за финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебните заведения за болнична помощ по чл. 55, ал. 2, т. 3в, б. „б“ от ЗЗО – 30 000 хил. лв.

С извършените през годината промени предвидените средства са увеличени общо с 340 948 хил. лв.²⁴⁴ и в годишния план възлизат на 3 913 593 хил. лв., което представлява 9,5 на сто увеличение спрямо определените със ЗБНЗОК за 2024 г.

Отчетените средства по показателя в размер на 3 912 995 хил. лв. (в т.ч. 152 456 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), заемат най-голям дял от здравноосигурителните плащания за 2024 г. – 48,8 на сто и са с 9,5 на сто повече от планираните със закона. Отчетената стойност към 31.12.2024 г. за оказана БМП е намалена със 146 162 хил. лв. по реда на Механизма²⁴⁵ за гарантиране на предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за БМП, по реда на Правилата²⁴⁶ по чл. 4 от ЗБНЗОК за 2024 г. Към 31.12.2023 г. няма намаление на средствата по показателя по реда на Механизма.

За финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебните заведения за болнична помощ, които извършват дейност в труднодостъпни и/или отдалечени райони или единствени изпълняват съответната дейност на територията на общината²⁴⁷, както и в лечебни заведения за болнична помощ, класифицирани като приоритетни²⁴⁸ са изплатени съответно 30 000 хил. лв.²⁴⁹ и 29 999 хил. лв.²⁵⁰, което е сто на сто изпълнение на предвиденото в ЗБНЗОК за 2024 г.²⁵¹

²⁴¹ 151 105 хил. лв.

²⁴² по реда на Наредба № 10/2009 г., за МИ от списъка по чл. 13, ал. 2, т. 2, б. „б“ от Наредба № 10/2009 г.

²⁴³ Наредба № 9 от 2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (обн., ДВ, бр. 98 от 2019 г.)

²⁴⁴ чл. 15, ал. 1, т. 7 и чл. 26, ал. 2 от ЗЗО и чл. 116 от ЗПФ – 186 902 хил. лв.; чл. 115 от ЗПФ – 45 000 хил. лв.; § 1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. – 109 047 хил. лв.

²⁴⁵ чл. 410 от НРД № РД-НС-01-2 от 01.09.2023 г. за медицинските дейности 2023 – 2025 г., обн., ДВ бр. 77 от 08.09.2023 г.; <https://www.nhif.bg/bg/nrd/2023-2025/medical>

²⁴⁶ приети с решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-4 от 23.01.2024 г., на основание чл. 4, ал. 4 от ЗБНЗОК за 2024 г., в сила от 01.01.2024 г.; Одитно доказателство № 9 (т. 2)

²⁴⁷ по чл. 55, ал. 2, т. 3в, б. „а“ от ЗЗО

²⁴⁸ по чл. 55, ал. 2, т. 3в, б. „б“ от ЗЗО

²⁴⁹ по реда на Методика за финансиране осигуряване на медицински персонал в лечебни заведения за БМП, които извършват медицински дейности в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината, договорена в НРД за 2023 – 2025 г., в сила от 01.09.2023 г.

²⁵⁰ договорени в НРД, в сила от 01.12.2023 г. след определяне в Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ (изм. и доп., ДВ, бр. 15 от 20.02.2024 г.) на критериите за класифициране на приоритетни многопрофилни лечебни заведения за болнична помощ по смисъла на чл. 45, ал. 2а от ЗЗО

²⁵¹ Годишен отчет, Приложение БМП, таблица 3 „Сравнителна справка за изплатените здравноосигурителни плащания за БМП по видове дейности и други видове плащания по лечебни заведения през 2023 година и през 2024 година“

Извършените през 2024 г. плащания към изпълнители на БМП за дейности от други периоди са в общ в размер на 6 300 хил. лв. и представляват заплатени главници по изпълнителни листа и свалени плащания от извършен контрол на стари периоди.²⁵²

Спрямо извършените през предходната година плащания²⁵³ за БМП е отчетено увеличение с 575 196 хил. лв. или със 17,2 на сто, което се дължи както на увеличението на обема на заплатените дейности, така и на договореното в НРД увеличение от 01.03.2024 г. на цените на дейностите в БМП.

2.1.1.3.8. Други здравноосигурителни плащания

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. средства за други здравноосигурителни плащания са в размер на 121 545 хил. лв. В резултат на извършени промени²⁵⁴ средствата по показателя са намалени с 45 000 хил. лв. и в годишния план възлизат на 76 545 хил. лв.

Отчетените средства са в размер на 76 396 хил. лв. (в т.ч. 469 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и представляват едно на сто от всички здравноосигурителни плащания за 2024 г. Спрямо 2023 г.²⁵⁵ се отчита намаление с 51 698 хил. лв. или с 40,4 на сто.

2.1.1.1.8.1. Здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност

Съгласно ЗЗО²⁵⁶ НЗОК планира средства в бюджета си за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност и двустранни спогодби, с които се гарантират здравноосигурителните права на: европейските граждани, осигурени в други държави-членки на ЕС, Европейско икономическо пространство, Конфедерация Швейцария, Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, Република Северна Македония, Република Сърбия и Черна гора, както и на осигурените в тези държави граждани при техния престой или пребиваване на територията на Република България, както и на осигурените в НЗОК лица, при техния престой или пребиваване на територията на тези държави. Средствата са за възстановяване на разходите на държавите, оказали медицинска помощ по реда на правилата за координация на системите за социална сигурност.

Отчетените през 2024 г. разходи по показателя са в размер на 76 181 хил. лв. (в т.ч. 469 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) или 99,5 на сто от заложените в годишен план средства и представляват 0,9 на сто от всички извършени през 2024 г. здравноосигурителни плащания. Спрямо извършения към 31.12.2023 г.²⁵⁷ разход се отчита намаление с 51 241 хил. лв. или с 40,2 на сто, което се дължи на възстановени надплатени суми на НЗОК от други държави-членки по техни искове за възстановяване на разходи по реда на Регламент 987/2009.

По направление на плащанията по правилата за координация на системите за социална сигурност, отчетените средства са както следва:

а) заплатена през 2024 г. медицинска помощ, оказана на територията на Република България през периода декември 2023 г. – ноември 2024 г. от договорни партньори на НЗОК за осигурени в други държави лица, на стойност от 27 609 хил. лв. (в т.ч. 469 хил. лв. трансфер към ведомствени болници);²⁵⁸

²⁵² Годишен отчет, Приложение БМП, таблица 2 „Сравнителна справка за изплатените средства за здравноосигурителни плащания за БМП през 2023 г. и през 2024 г. по реда на НРД по РЗОК по месеци“

²⁵³ 3 337 799 хил. лв.

²⁵⁴ на основание чл. 115 от ЗПФ

²⁵⁵ 128 095 хил. лв.

²⁵⁶ чл. 29, ал. 3, т. 8 от ЗЗО

²⁵⁷ 127 421 хил. лв.

²⁵⁸ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 3 „Справка за стойността на заплатената през 2024 година медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, на осигурени в други държави лица, по месец на оказване на медицинската помощ и по РЗОК“

б) възстановени разходи на здравноосигурени лица за заплатена от тях медицинска помощ при престой в друга държава²⁵⁹, на стойност 414 хил. лв.;²⁶⁰

в) възстановени през 2024 г. разходи на НЗОК от други държави за получена медицинска помощ на територията на Република България от техни осигурени лица²⁶¹ в размер на 13 806 хил. лв.²⁶²

Към 31.12.2024 г. общата сума на дължимите от другите държави суми към Република България възлиза на 25 465 хил. лв.²⁶³

г) върнати суми през 2024 г. от институции в чужди държави в размер на 18 хил. лв., по вече приключили и изплатени от НЗОК суми от минали години, с което са анулирани суми за ползвана медицинска помощ на български здравноосигурени лица;²⁶⁴

д) плащания по постъпили искове от други държави за получени на тяхна територия обезщетения в натура от здравноосигурени лица, осигурени в НЗОК, на стойност 61 982 хил. лв.²⁶⁵

От постъпилите от другите държави искове, по реда за възстановяване на действително извършени разходи, към 01.01.2024 г. НЗОК дължи плащане на други държави на обща стойност 108 994 хил. лв. Постъпилите през 2024 г. нови искове от други държави за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от здравноосигурени лица, са на стойност 145 458 хил. лв., от които са отпаднали задължения на обща стойност 1 840 хил. лв., поради отхвърлени при проверките искания и от генерирани курсови разлики на основание курса на валутите на БНБ в началото и края на годината. Към 31.12.2024 г. общата стойност на неприключените искове за здравноосигурителни плащания от други държави възлиза на 190 630 хил. лв. Общата сума дължима от България по искове от други държави за възстановяване по реда на действителни разходи е нарастнала с 81 636 хил. лв. или с 74,9 на сто спрямо тази към 31.12.2023 г.²⁶⁶

2.1.1.1.8.2. Поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица

Поставянето на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица е медицинската дейност, с която е предвидено да се гарантира профилактика на населението за предотвратяване на заболяването.

²⁵⁹ по реда на чл. 25 от Регламент 987/2009

²⁶⁰ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 19 „Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.- 31.12.2024 година за възстановяване на разходи на ЗЗОЛ за заплатена от тях медицинска помощ при престой в друга държава, по държава на получаване на помощта“

²⁶¹ по реда на Регламент 987/2009

²⁶² Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 2 „Справка за здравноосигурителните плащания (вкл. трансфер) за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, за периода януари - декември 2024 година, по РЗОК и по месеци и в сравнение с 2023 г.“

²⁶³ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 13 „Справка за състоянието по исковете на НЗОК към другите държави за възстановяване на разходи на НЗОК за получена медицинска помощ на територията на България от техни осигурени лица, по държава-дебитор за периода 01.01. - 31.12.2024 година и сравнение с 2023 година“

²⁶⁴ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 2 „Справка за здравноосигурителните плащания (вкл. трансфер) за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, за периода януари - декември 2024 година, по РЗОК и по месеци и в сравнение с 2023 г.“

²⁶⁵ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 14 „Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.- 31.12.2024 година по искове на други държави, за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от ЗОЛ, осигурени в НЗОК, по държави-кредиторки и сравнение с 2023 година“

²⁶⁶ Годишен отчет, Приложение ПКСС, таблица 14 „Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.- 31.12.2024 година по искове на други държави, за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от ЗОЛ, осигурени в НЗОК, по държави-кредиторки и сравнение с 2023 година“

Здравноосигурителни плащания за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица са въведени като показател в здравноосигурителните разходи със Закона за изменение и допълнение на ЗБНЗОК за 2021 г.²⁶⁷

Отчетените през 2024 г. разходи по този показател са в размер на 215 хил. лв. (в т.ч. 0,1 хил. лв. трансфер за ведомствени болници). С оглед прекратяването от 01.04.2022 г.²⁶⁸ на извънредната епидемична обстановка, спрямо 2023 г.²⁶⁹ се отчита намаление с 458 хил. лв. или 68 на сто.²⁷⁰

2.1.1.4. Плащания от трансфери от Министерство на здравеопазването

През 2024 г. плащанията от предоставените от МЗ на НЗОК трансфери са за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ, включващи: дейности по комплексно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психични заболявания, интензивно лечение, дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ; плащания²⁷¹ за покриване на разликата между потребителска такса, дължима от пенсионери при посещения при лекар и лекар по дентална медицина; дейности във връзка с лечение на лица до и над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ; помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Планираните със ЗБНЗОК за 2024 г. плащания от трансфери от МЗ са в размер на 178 767 хил. лв. След извършените промени по реда на ПМС № 75/2024 г. в размер на 9 000 хил. лв. и ПМС 400/2024 г. в размер на 27 731 хил. лв., годишният план възлиза на 215 498 хил. лв.

През 2024 г. с трансферите от МЗ, предоставени на НЗОК са финансирани разходите за:

а) ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ, като приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. средства са в размер на 26 772 хил. лв. По реда на ЗПФ²⁷², средствата са намалени с 5 888 хил. лв., в рамките на общия размер на средствата за плащания от трансфери от МЗ. Към 31.12.2024 г. са изплатени 20 882 хил. лв., като спрямо извършените през 2023 г. плащания²⁷³ се отчита увеличение с 9 141 хил. лв. или със 78 на сто.

б) дейности за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психични заболявания; интензивно лечение и дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ, като планираните със ЗБНЗОК за 2024 г. средства са в размер на 8 789 хил. лв. По реда на ЗПФ²⁷⁴ средствата са увеличени с 10 538 хил. лв., в рамките на общия размер на средствата за плащания от трансфери от МЗ. Към 31.12.2024 г. са изплатени 19 293 хил. лв. (в т.ч. 288 хил. лв. трансфер към ведомствени болници). Отчита се ръст с 2 693 хил. лв. или с 16,2 на сто спрямо извършените плащания през 2023 г.²⁷⁵

в) плащания на сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО, като със ЗБНЗОК за 2024 г. са приети средства в размер на 16 035 хил. лв. С решение на НС на НЗОК средствата са намалени с 1 029 хил. лв., в рамките на общия размер на средствата за плащания от трансфери от МЗ. Отчетените плащания към 31.12.2024 г. са в размер на 15 004 хил. лв. (в т.ч. 12 хил. лв.

²⁶⁷ обн., ДВ, бр. 77 от 16.09.2021 г.

²⁶⁸ съгласно Решение № 826 от 25.11.2021 г. на МС за удължаване срока на обявената извънредна епидемична обстановка, считано от 01.12.2021 г. до 31.03.2022 г.

²⁶⁹ 673 хил. лв.

²⁷⁰ Годишен отчет за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г., Приложение Covid-ваксини ЗОЛ.xlsx;

²⁷¹ по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО

²⁷² чл. 115 от ЗПФ

²⁷³ 11 741 хил. лв.

²⁷⁴ чл. 115 от ЗПФ

²⁷⁵ 16 601 хил. лв.

трансфер към ведомствени болници), като спрямо 2023 г.²⁷⁶ се отчита увеличение на заплатените средства с 651 хил. лв. или 4,5 на сто.

г) дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и дейности във връзка с лечение на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ, като приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. средства са в размер на 72 171 хил. лв. С ПМС № 400 от 21.11.2024 г. и решения²⁷⁷ на НС на НЗОК²⁷⁸ средствата са увеличени с 42 516 хил. лв. Към 31.12.2024 г. са изплатени 114 555 хил. лв. (в т.ч. 81 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) или с 36 751 хил. лв. (47,2 на сто) повече от спрямо плащанията през 2023 г.²⁷⁹

д) помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, като планираните със ЗБНЗОК за 2024 г. средства са в размер на 55 000 хил. лв. През годината са извършени²⁸⁰ компенсирани промени, в резултат на които средствата са намалени с 18 406 хил. лв. Отчетените разходи по показателя към 31.12.2024 г. са в размер на 36 563 хил. лв. или с 18 437 хил. лв. по-малко от планираните в закона средства, и с 5 148 хил. лв. или с 12,3 на сто по-малко спрямо отчетените за 2023 г.²⁸¹

е) с ПМС № 75 от 01.04.2024 г. е приет допълнителен трансфер от МЗ по бюджета на НЗОК, в размер на 9 000 хил. лв., за организирането и провеждането на скрининг на заболявания, свързани с репродуктивното здраве на жените – скрининг на злокачествени новообразувания на шийката на матката, който стартира от м. октомври 2024 г. Към 31.12.2024 г. са изплатени 546 хил. лв. (в т.ч. 0,1 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) или 6,1 на сто от постановените средства, за прегледи и изследвания за скрининг на заболявания, свързани с репродуктивното здраве на жените – скрининг на злокачествени новообразувания на шийката на матката, извършени от изпълнителите на извънболнична помощ в периода м. 10. – м. 11.2024 г.

2.1.2. Придобиване на нефинансови активи

В ЗБНЗОК за 2024 г. за придобиване на нефинансови активи са предвидени 5 000 хил. лв., които заемат дял от 0,1 на сто от планираните разходи и трансфери - всичко.

С решение на НС на НЗОК²⁸² средствата са намалени с 1 275 хил. лв. в увеличение на средствата за здравноосигурителните плащания.

Към 31.12.2024 г. са изплатени 3 514 хил. лв. за придобиване на нефинансови активи, което представлява 70 на сто от планираните в ЗБНЗОК за 2024 г.

Разходите са извършени основно за придобиване на дълготрайви материални активи - компютърни конфигурации, комуникационно оборудване, сървъри и непрекъсваеми токозахранващи устройства и други, и придобиване на нематериални дълготрайни активи - придобиване на лицензи за защита, видимост и одит на потребители, сървъри и конфигурации, софтуер за нуждите на телефонна централа, SQL базиран софтуер за охранителната техника за РЗОК и софтуер за управление на периферните устройства и отчетност на потребителите.²⁸³

Разходваните средства за придобиването на нефинансови активи през годината, съпоставени с 2023 г.²⁸⁴ са намалени с 1 331 хил. лв. или с 27,5 на сто.

²⁷⁶ 14 353 хил. лв.

²⁷⁷ Решения № РД-НС-04-126/28.11.2024 г. и № РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

²⁷⁸ по реда на чл. 115 от ЗПФ

²⁷⁹ 77 804 хил. лв.

²⁸⁰ Решения № РД-НС-04-126/28.11.2024 г. и № РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

²⁸¹ 41 711 хил. лв.

²⁸² Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-139/17.12.2024 г., на основание чл. 115 от ЗПФ

²⁸³ Одитно доказателство № 16

²⁸⁴ 4 845 хил. лв.

2.1.3. Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи²⁸⁵

В съответствие с разпоредбите на ЗЗО²⁸⁶ в бюджета на НЗОК задължително се предвижда резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на сумата от три на сто от събраните приходи от здравноосигурителни вноски и трансферите за здравноосигурителни вноски от други бюджети и други приходи. Съгласно ЗЗО²⁸⁷ със средствата от резерва се плащат разходи в случай на значителни отклонения от равномерното разходване на средствата за здравноосигурителни плащания, като съгласно ЗПФ²⁸⁸, НС на НЗОК е в правомощията да взема решения за използването на средствата от резерва.

Съгласно § 8 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. НС на НЗОК взема решения за разпределяне за здравноосигурителните плащания на средствата от резерва от 01.09.2024 г.²⁸⁹ по методика, приета НС на НЗОК до един месец от обнародване на закона в Държавен вестник. Методиката е приета с решение на НС на НЗОК²⁹⁰ и с нея се определят условията и реда за разпределението на средствата от „Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи“.

Приетият със ЗБНЗОК за 2024 г. резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи е в размер на 238 764 хил. лв.²⁹¹

С решения²⁹² на НС на НЗОК средствата от резерва са освободени и разпределени за здравноосигурителни плащания, както следва:

- а) 2 234 хил. лв. за ПИМП;
- б) 7 565 хил. лв. за СИМП (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение);
- в) 13 173 хил. лв. за дентална помощ;
- г) 21 974 хил. лв. за заплащане на дейностите по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и до 9 000 хил. лв. за финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО;
- д) 6 359 хил. лв. за ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени без протокол, за които не се извършва експертиза;
- е) 558 хил. лв. за МИ, прилагани в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги;
- ж) 186 902 хил. лв. за БМП.

През 2024 г. предвиденият резерв е в законоустановения размер и средствата от него са разпределени съгласно приетата от НС на НЗОК методика и са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

2.2. Предоставени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК

По реда на § 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. и Указания на МФ²⁹³, здравноосигурителните плащания и тези от трансфери от МЗ по договори²⁹⁴, сключени между разпоредители с бюджет и НЗОК, се отчитат като трансфери към бюджетни организации²⁹⁵, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК.

²⁸⁵ Одитни доказателства № 3 и № 13

²⁸⁶ чл. 26, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЗО

²⁸⁷ чл. 26, ал. 2 от ЗЗО

²⁸⁸ чл. 116 от ЗПФ

²⁸⁹ освен за изплащане на сумите по влезли в сила съдебни решения срещу НЗОК във връзка със здравноосигурителни плащания

²⁹⁰ РД-НС-04-1/22.01.2024 Г.

²⁹¹ обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 01.01.2024 г.

²⁹² Решения на НС на НЗОК №№ РД-НС-04-93/13.09.2024 г.; РД-НС-04-108/22.10.2024 г.; РД-НС-04-115/30.10.2024 г.; РД-НС-04-116/30.10.2024 г. и РД-НС-04-139/17.12.2024 г.; Одитно доказателство № 3

²⁹³ ДР № 1 от 13.02.2024 г.

²⁹⁴ чл. 59, ал. 1 от ЗЗО

²⁹⁵ Одитно доказателство № 12

Управителят на НЗОК ежесечно, след отчитането на извършените през предходния месец плащания, утвърждава компенсирани промени между трансферите по бюджета на НЗОК.

През 2024 г. от управителя на НЗОК са утвърдени компенсирани промени²⁹⁶ по показателите за здравноосигурителни плащания и плащания от трансфери от МЗ, като средствата за предоставени трансфери на бюджетни организации, са увеличени с отчетените средства, заплащани по договори, сключени между разпоредители с бюджет (ведомствени болници) и НЗОК, за сметка на намаление на съответните здравни плащания. В резултат годишният план на средствата за предоставени трансфери на бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК е в размер на 191 160 хил. лв.

Отчетените трансфери към ведомствените болници през 2024 г. са в размер на 191 160 хил. лв., като от тях:

а) 190 778 хил. лв. са от средствата за здравноосигурителни плащания, в т.ч.:

аа) 3 618 хил. лв. за СИМП (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение);

аб) 1 728,5 хил. лв. за МДД;

ав) 27 207 хил. лв. за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги;

аг) 5 298 хил. лв. за МИ, прилагани в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги;

ад) 152 456 хил. лв. за БМП;

ае) 469 хил. лв. от други здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID -19 за здравноосигурени лица;

б) 382 хил. лв. от плащания от трансфери от МЗ, в т.ч. 288 хил. лв. от дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от 33, 12 хил. лв. от сумите по чл. 37, ал. 6 от 330 и 81 хил. лв. за дейности във връзка с лечение на лица до 18 и над 18 годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от 33 и 0,1 хил. лв. от дейности по организирането и провеждането на скрининг на заболявания, свързани с репродуктивното здраве на жените.

2.3 Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)

През 2024 г., във връзка с изпълнение на проект по Програмата за трансгранично сътрудничество „ИНТЕРРЕГ V-А Гърция – България 2014-2020” е получен трансфер²⁹⁷ за възстановяване на извършени разходи от бюджета на НЗОК през 2021 г., в размер от 66 хил. лв.

С решение на НС на НЗОК²⁹⁸, на основание на § 11, ал. 3 и ал. 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. и чл. 117 от ЗПФ, е извършено намаление на трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето), предоставени трансфери, с размера на възстановения към 31.12.2024 г. трансфер от 66 хил. лв., за сметка на увеличение на разходите за персонал в размер на 12 хил. лв. и за издръжка на административните дейности, в размер на 54 хил. лв.²⁹⁹

²⁹⁶ Докладни записки №№ 21-01-537/14.02.2024 г.; 21-01-864/13.03.2024 г.; 21-01-1194/12.04.2024 г.; 21-01-1535/16.05.2024 г.; 21-01-1871/14.06.2024 г.; 21-01-2226/15.07.2024 г.; 21-01-2508/13.08.2024 г.; 21-01-2789/12.09.2024 г.; 21-01-3032/10.10.2024 г.; 21-01-3392/12.11.2024 г.; 21-01-3756/12.12.2024 г. и 21-01-200/16.01.2025 г.; Одитно доказателство № 3

²⁹⁷ Одитно доказателство № 14

²⁹⁸ Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-139/17.12.2024 г.

²⁹⁹ Одитни доказателства № 3

3. Бюджетно салдо³⁰⁰

Съгласно ЗБНЗОК за 2024 г. бюджетът на НЗОК за 2024 г. е приет с балансирано бюджетно салдо.

В резултат на отчетените към 31.12.2024 г. приходи и трансфери – всичко в общ размер на 8 345 171 хил. лв., спрямо отчетените разходи и трансфери – всичко в общ размер на 8 340 238 хил. лв. се формира положително бюджетно салдо за годината в размер на 4 932 хил. лв.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК за 2024 г. Извършените през годината промени между елементите на разходите и трансферите са в рамките на бюджета и са в съответствие с нормативните изисквания.

IV. Система за финансово управление и контрол³⁰¹

С цел спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност, съгласно чл. 3 от ЗФУКПС и методологията, издадена от министъра на финансите, в НЗОК е изградена система за финансово управление и контрол.

Изследваната област „Изготвяне, одобряване, структуриране и съдържание на отчета и отчитане изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г.“ е цялостен процес, интегриран в дейността на НЗОК, в който контролната среда е регламентирана с: ПУДНЗОК, Етичен кодекс на служителите в НЗОК, Правилник за вътрешния трудов ред на ЦУ на НЗОК и РЗОК, Вътрешни правила за организация на дейността на дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ - ЦУ на НЗОК, Вътрешни правила за организация и управление на документооборота в ЦУ на НЗОК и Методически указания за организация и управление на електронен документооборот в НЗОК. В утвърдените вътрешни документи са регламентирани стила на работа, делегирането на правомощия и процедурите по управлението на човешките ресурси.

С утвърдената³⁰² Стратегия за управление на риска в системата на НЗОК 2023-2025 г., е регламентирано осъществяването и организацията на процеса по управление на рисковете, в т.ч. в изследваната област, и е определена приложимата методология за въвеждането на системи за единно докладване и документиране на състоянието на поетите от НЗОК рискове, както и плановете за предприемане на мерки за противодействие и средствата за ограничаването и/или минимизирането им. Чрез документирането на всеки риск и на всеки етап от процеса по неговото управление, включително описване на избраната подходяща реакция/действия и служителите, които отговарят за изпълнението на тези действия в определени срокове, са създадени условия за редовен и систематичен преглед на процесите. Съгласно описан алгоритъм в хода на осъществяването на етапите от изследваната област, ръководителите на структурните звена на НЗОК оперативно контролират ежедневното прилагане на установените вътрешноконтролни механизми, осигуряващи правилното и законосъобразно изпълнение на оперативните дейности.³⁰³

Процесите по изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК, структуриране и съдържание на отчета и отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК следва да се извършват в съответствие с изискванията на закони³⁰⁴ и с утвърдените и действащи вътрешни актове в НЗОК, регламентиращи основните контролни дейности в изследваната област.

³⁰⁰ Одитно доказателство № 15

³⁰¹ Одитни доказателства № 2 и № 3

³⁰² № РД-16-88 от 06.03.2023 г., разработена на основание чл. 12, ал. 3 от ЗФУКПС

³⁰³ Одитно доказателство № 2 (т. 9)

³⁰⁴ ЗБНЗОК за 2024 г., ЗЗО, ЗЗ, ЗПФ, Закон за държавния бюджет на Република България за 2024 г., Закон за Сметната палата, ЗФУКПС, Закон за вътрешния одит в публичния сектор

Контролните дейности в областта включват:³⁰⁵ система на двоен подпис; процедури за отчитане и представяне на информация на управителя на НЗОК и одобрение от НС на НЗОК; политики и процедури за предварителен контрол за законосъобразност; политики и процедури за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно отчитане на здравноосигурителните плащания и др.

За оптимизиране на процеса по консолидиране и обработка на информацията и предоставянето ѝ на НС на НЗОК, във връзка с вземане на решения за одобряване, коригиране и актуализиране на месечно разпределение на бюджета, са изготвени и утвърдени Вътрешни правила за организация на дейността на дирекция БФП в ЦУ на НЗОК³⁰⁶ и ВПОБПНЗОК.^{307,308}

С правилата за организация на бюджетния процес са регламентирани етапите по изготвяне, одобряване, структуриране и съдържание на отчета, отчитане на изпълнението на бюджета на НЗОК за съответната година, както и основните контролни дейности в изследваната област. Определени са задълженията и отговорностите на служителите от дирекция БФП, участието им в бюджетния процес, информацията и документите, които се изготвят и представят съобразени с действащата правна рамка и контролните процедури, при планирането и отразяването на средствата по здравноосигурителните плащания. Чрез въведените правила се осъществяват текущ мониторинг, анализ и периодично проследяване на годишните приходи, разходи и трансфери по бюджета на НЗОК.

С утвърдените правила за организация на дейността на дирекция БФП са регламентирани основни функции и задачи, както и начин на организация на работата, с цел оптимизиране процеса по съставянето и изпълнението на бюджета, финансовите потоци и процедури и ефективно управление на бюджетните и финансовите средства. Определени са задълженията на служителите, свързани с изготвяне на индикативни разчети по приходи, разходи и трансфери, на бюджетни сметки и месечно разпределение на административните разходи и здравноосигурителните плащания на 28-те РЗОК и ЦУ на НЗОК.

При извършената проверка на документи и анализ е установено, че процедурите по изготвяне, одобряване, структуриране и съдържание на отчета и отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. са в съответствие с изискванията на правната рамка. Контролните дейности за областта са въведени и регламентирани с писмени правила, които осигуряват адекватна одитна пътека, приемственост и устойчивост, еднозначно прилагане на процесите и проследимост на резултатите, в съответствие с указанията на министъра на финансите.³⁰⁹

Съгласно чл. 23 от ПУДНЗОК предварителният контрол за законосъобразност в ЦУ на НЗОК се осъществява от финансови контрольори или от други лица, определени от управителя на НЗОК, а в РЗОК се осъществява от финансови контрольори или от други лица, определени от управителя на НЗОК, които са на пряко подчинение в изпълнение на функционалните си задължения на директора на РЗОК.³¹⁰

Условията, реда и начина за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в НЗОК са регламентирани с вътрешни правила³¹¹, утвърдени от управителя на НЗОК в съответствие с чл. 12, ал. 4 от ЗФУКПС и приложимите указания на министъра на финансите. Финансовият контрольор или лицето, на което е възложено извършването на предварителен контрол за законосъобразност, изразява писмено мнение

³⁰⁵ чл. 13, ал. 3 от ЗФУКПС

³⁰⁶ № РД-16-38 от 16.06.2023 г.

³⁰⁷ № РД-16-37 от 16.06.2023 г., утвърдени на основание чл. 7, ал. 7 от ЗПФ

³⁰⁸ Одитно доказателство № 2 (т. 4)

³⁰⁹ Одитно доказателство № 2

³¹⁰ Одитно доказателство № 2 (т. 3)

³¹¹ Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в системата на НЗОК, утвърдени с решения № РД-16-50/10.07.2023 г., изм. и доп. с № РД-16-37/03.06.2024 г., изм. и доп. с № РД-16-58/16.09.2024 г.; Одитно доказателство № 2 (т. 10)

относно законосъобразността на всички дейности и процеси, имащо финансово изражение, от които се пораждат права.³¹²

Предварителният контрол за законосъобразност преди поемане на задължение и преди извършване на разход в ЦУ на НЗОК/в РЗОК се осъществява върху основни дейности и процеси, свързани със здравноосигурителни и административни плащания/трансфери, в изпълнение на ЗБНЗОК за съответната година. Съгласно утвърдените вътрешни правила предварителният контрол за законосъобразност преди поемане на задължение/преди извършване на разход се осъществява чрез проверки на всички документи и приложения, свързани с предстоящо действие/процес.³¹³ Във вътрешните правила са регламентирани обхват на извършваните проверки в отделните области, относно здравноосигурителните плащания, както и изисквания за документиране на резултатите осъществения предварителен контрол – чрез изготвяне на контролни листове по образец, представляващи приложения към правилата, с което са осигурени условия за проследимост и прилагане на еднакъв подход при изпълнението на контролната процедура.

Утвърдени са вътрешни правила, инструкции и процедури по отношение на информацията и комуникацията в НЗОК. Деловодната дейност и документооборотът в НЗОК включват предварително установени процедури за движение на документацията и нейното използване за нуждите на контролната и управленската дейност от момента на нейното съставяне или получаване. Обменът на документи между 28-те РЗОК и ЦУ на НЗОК и административните органи (централни и общински) се извършва чрез Система за електронен обмен на съобщения и Системата за сигурно електронно връчване – за получаване, изпращане и съхраняване на електронни документи. Обобщаването на отчетните данни на РЗОК, във връзка с отчета за изпълнението на бюджета се осъществява чрез текущи проверки, контрол и директен достъп до данните от счетоводната система на РЗОК, като за целта функционира интегрирана база от данни. Изградената в дейността на НЗОК информационна система осигурява идентификация на лицата с право на достъп, както и възможност за проследимост и контрол на действията при операциите със здравноосигурителните плащания.

В НЗОК функционира звено „Вътрешен одит“, което се състои от 11 вътрешни одитори, в т.ч. ръководител. От управителя на НЗОК са утвърдени Статут³¹⁴ на звеното, Стратегически³¹⁵ и Годишен³¹⁶ план за дейността по вътрешен одит. През 2024 г. от звено „Вътрешен одит“ не са извършвани одитни ангажименти за даване на увереност и/или за консултиране във връзка с изследваната област.

Състоянието на СФУК в изследваната област е добро, като през одитирания период е осигурила съответствие на дейностите във връзка с изготвянето, одобряването, структурирането и съдържанието на отчета и отчитане на изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. с изискванията на правната рамка.

V. Други одити, извършени от Сметната палата

1. Финансов одит на годишния финансов отчет на Националната здравноосигурителна каса за 2024 г.

От Сметната палата е извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на НЗОК за 2024 г.³¹⁷

³¹² Съгласно чл. 2, ал. 3 от Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в системата на НЗОК

³¹³ Съгласно чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в системата на НЗОК

³¹⁴ Вх. №21-01-2336/18.08.2023

³¹⁵ Вх. № 21-01-3479/01.12.2023 г.

³¹⁶ Вх.№ 21-01-3707/18.12.2023 г.

³¹⁷ Одитна задача № 198 от Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2025 г.

В резултат на извършения одит е изготвен одитен доклад, приет с Решение № 159 от 05.06.2025 г. на Сметната палата, и същият е оповестен на интернет страница на институцията.³¹⁸

Част четвърта ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на резултатите от извършения одит на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г., представени в одитния доклад и събраните одитни доказателства, са налице основания за изразяване на следното заключение:

В изследваните процеси **„Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г.“**, **„Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г.“** и **„Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.“** е установено съответствие във всички съществени аспекти с приложимата правна рамка.

През одитирания период състоянието на СФУК в изследваната област е добро, като функционира в съответствие с изискванията на ЗФУКПС, методологията, издадена от министъра на финансите и вътрешните актове.

Част пета ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ

Фактите и обстоятелствата, установени при одита и отразени в одитния доклад за извършен одит на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г., са съгласувани³¹⁹ с представители на НЗОК. Представените по време на одита отговори на въпроси и информация от отговорните длъжностни лица са взети предвид при изготвянето на одитния доклад.

В подкрепа на констатациите от одитния доклад са събрани 17 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата.

Настоящият одитен доклад е приет на основание, чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 317 от 10.09.2025 г. на Сметната палата.

³¹⁸ https://www.bulnao.government.bg/bg/documents/15207/GFO_NZOK_Nemodif_07.2025.pdf

³¹⁹ на 04.08.2025 г.

№	Опис на приложенията към одитен доклад № 0600100825	Бр. стр.
1.	Извършени промени по бюджета на НЗОК за 2024 г. по показатели	7

Извършени промени по бюджета на НЗОК за 2024 г. по показатели

в лева

№ по ред	ПОКАЗАТЕЛИ с включен/прехвърлен трансфер към ведомствени болници	ДЗ вх. №-21-01-1535/16.5.2024 г.	ДЗ вх. №-21-01-1535/16.5.2024 г.	РД-НС-04-72/20.06.2024 г. РД-НС-04-84/29.07.2024 г. РД-НС-04-106/22.10.2024 г. РД-НС-04-115/30.10.2024 г. РД-НС-04-126/28.11.2024 г. РД-НС-04-127/28.11.2024 г. РД-НС-04-139/17.12.2024 г. ДЗ вх.№ 21-01-200/16.01.2025 г. - т. 9.3. от РД-НС-04-139/17.12.2024 г.	РД-НС-04-93/13.09.2024 г. РД-НС-04-108/22.10.2024 г. РД-НС-04-115/30.10.2024 г. РД-НС-04-116/30.10.2024 г. РД-НС-04-139/17.12.2024 г.	РД-НС-04-108/22.10.2024 г. РД-НС-04-115/30.10.2024 г. РД-НС-04-128/28.11.2024 г. РД-НС-04-139/17.12.2024 г. РД-НС-04-140/17.12.2024 г.	РД-НС-04-133/28.11.2024 г.	РД-НС-04-139/17.12.2024 г. - ЕС	Общо корекции по бюджета на НЗОК за 2024 г. (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ вх.№-21-01-537/14.2.2024 г. ДЗ вх.№-21-01-864/13.3.2024 г. ДЗ вх.№-21-01-1194/12.4.2024г. ДЗ вх.№-21-01-1535/16.5.2024 г. ДЗ вх.№-21-01-1871/14.6.2024г. ДЗ вх.№-21-01-2226/15.7.2024г. ДЗ вх.№-21-01-2508/13.8.2024г. ДЗ вх.№-21-01-2789/12.9.2024г. ДЗ вх.№-21-01-3032/10.10.2024г. ДЗ вх.№-21-01-3392/12.11.2024г. ДЗ вх.№ 21-01-3756/12.12.2024г. ДЗ вх.№ 21-01-200/16.01.2025 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2024 г. (с прехвърлен трансфер към ведомствени болници)
		Допълнителен трансфер от МЗ (ПМС 75/2024 г.)	Допълнителен трансфер от централния бюджет (ПМС 79 и 137 от 2024 г.)	ВКП (чл. 115 от ЗПФ)	Резерв (чл. 15, ал. 1, т. 7, чл. 26, ал. 2 от ЗЗО и чл. 116 от ЗПФ)	§1, ал. 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. (преизпълнение на приходите и ПМС 408/2024 г.)	Допълнителен трансфер от МЗ (ПМС 400 от 2024 г.)	§11, ал. 3 и ал. 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. и чл. 117 от ЗПФ (ЕС)		§4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. и Указания на МФ № 1 от 13.02.2024 г.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	9 000 000	7 285 114	0	0	145 098 359	27 731 200	0	189 114 673	0	189 114 673

1.	Здравноосигурителни приходи	0	0	0	0	145 098 359	0	0	145 098 359	0	145 098 359
1.1.	Здравноосигурителни вноски					139 140 359			139 140 359		139 140 359
1.2.	Трансфери за здравно осигуряване					5 958 000			5 958 000		5 958 000
2.	Неданъчни приходи и други приходи (помощи и дарения)								0		0
3.	Получени трансфери от МЗ за :	9 000 000	0	0	0	0	27 731 200	0	36 731 200	0	36 731 200
3.1.	ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ			-5 888 156					-5 888 156		-5 888 156
3.2.	Дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ			10 538 531					10 538 531		10 538 531
3.3.	Суми по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО			-1 029 008					-1 029 008		-1 029 008
3.4.	Дейности във връзка с лечение на лица до 18 годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и на лица над 18 годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ			14 785 082			27 731 200		42 516 282		42 516 282
3.5.	Помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване			-18 406 449					-18 406 449		-18 406 449
3.6.	Допълнителен трансфер от МЗ за организирането и провеждането на скрининг на заболявания, свързани с репродуктивното здраве на жените - скрининг на злокачествени новообразувания на шийката на матката.	9 000 000							9 000 000		9 000 000
3.7.	Допълнителен трансфер от МЗ по чл.15а, ал.1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците								0		0
4.	Трансфер от централния бюджет по ПМС №79 и №137 от 2024 г.		7 285 114						7 285 114		7 285 114
II.	РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	9 000 000	7 285 114	0	0	145 098 359	27 731 200	0	189 114 673	0	189 114 673
1.	РАЗХОДИ	9 000 000	7 285 114	0	0	145 098 359	27 731 200	66 219	189 180 892	-191 160 237	-1 979 345
1.1.	Текущи разходи	9 000 000	7 285 114	1 274 800	238 764 300	145 098 359	27 731 200	66 219	429 219 992	-191 160 237	238 059 755
1.1.1.	Разходи за персонал		7 285 114					12 059	7 297 173		7 297 173

1.1.2.	Издържка на административните дейности			-11 000 000				54 160	-10 945 840		-10 945 840
1.1.3.	Здравноосигурителни плащания	0	0	12 274 800	238 764 300	145 098 359	0	0	396 137 459	-190 778 063	205 359 396
1.1.3.1.	ПИМП				2 233 991				2 233 991		2 233 991
1.1.3.2.	СИМП (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение)				7 564 894				7 564 894	-3 617 852	3 947 042
1.1.3.3.	Дентална помощ				13 173 000				13 173 000	0	13 173 000
1.1.3.3.1.	в т.ч. за заплащане изработката на МИ "тотална зъбна протеза"								0	0	0
1.1.3.4.	Медико-диагностична дейност								0	-1 728 517	-1 728 517
1.1.3.5.	ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната; за дейности по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 46 от ЗЗО; за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги:	0	0	0	28 332 789	30 639 733	0	0	58 972 522	-27 207 325	31 765 197
1.1.3.5.1.	в т.ч. за заплащане на дейностите по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК, и до 9 000 хил. лв. за финансиране на аптеки по критериите по чл.45, ал.17, т.46 от ЗЗО			-385 260	21 974 232				21 588 972		21 588 972
1.1.3.5.2.	в т.ч. за МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната			5 495 138					5 495 138		5 495 138
1.1.3.5.3.	в т.ч. за ЛП за домашно лечение на територията на страната	0	0	4 176 098	6 358 557	30 639 733	0	0	41 174 388	0	41 174 388

1.1.3.5.3.1.	в т.ч. за ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени с протокол, за които се извършва експертиза			-5 104 620					-5 104 620		-5 104 620
1.1.3.5.3.2.	в т.ч. за ЛП за домашно лечение на територията на страната, назначени без протокол, за които не се извършва експертиза			9 280 718	6 358 557	30 639 733			46 279 008		46 279 008
1.1.3.5.4.	в т.ч. за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги			-9 285 976					-9 285 976	-27 207 325	-36 493 301
1.1.3.6.	МИ, прилагани в БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги			12 274 800	557 972	5 411 847			18 244 619	-5 298 438	12 946 181
1.1.3.7.	БМП	0	0	45 000 000	186 901 654	109 046 779	0	0	340 948 433	-152 456 456	188 491 977
1.1.3.7.0.	в т.ч. за БМП			45 000 000	186 901 654	109 046 779			340 948 433	-152 456 456	188 491 977
1.1.3.7.1.	в т.ч. за финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебните заведения по чл. 55, ал. 2, т. 3в, б. „а“ от ЗЗО за болнична помощ								0		0
1.1.3.7.2.	в т.ч. за финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебните заведения за болнична помощ по чл. 55, ал. 2, т. 3в, б. „б“ от ЗЗО								0		0
1.1.3.8.	други здравноосигурителни плащания	0	0	-45 000 000	0	0	0	0	-45 000 000	-469 475	-45 469 475
1.1.3.8.1.	в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID -19 за здравноосигурени лица			-45 000 000					-45 000 000	-469 475	-45 469 475
1.1.4.	Плащания от трансфери от МЗ по ал. 1, ред 3, за:	9 000 000	0	0	0	0	27 731 200	0	36 731 200	-382 174	36 349 026

1.1.4.1.	ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ			-5 888 156					-5 888 156		-5 888 156
1.1.4.2.	дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ			10 538 531					10 538 531	-288 362	10 250 169
1.1.4.3.	суми по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО			-1 029 008					-1 029 008	-12 293	-1 041 301
1.1.4.4.	дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и на лица над 18-годишна възраст по чл.82, ал.1а и 6 от ЗЗ			14 785 082		27 731 200			42 516 282	-81 420	42 434 862
1.1.4.5.	помощни средства, приспособления, съоръжения и МИ за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване			-18 406 449					-18 406 449		-18 406 449
1.1.4.6.	организирането и провеждането на скрининг на заболявания, свързани с репродуктивното здраве на жените - скрининг на злокачествени новообразувания на шийката на матката.	9 000 000							9 000 000	-99	8 999 901
1.2.	Придобиване на нефинансови активи			-1 274 800					-1 274 800		-1 274 800
1.3.	Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи					-238 764 300			-238 764 300		-238 764 300
2.	Предоставени трансфери на бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК	0	0	0	0				0	191 160 237	191 160 237
3.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)	0	0	0	0		0	-66 219	-66 219	0	-66 219
3.1.	Предоставени трансфери							-66 219	-66 219		-66 219

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0600100825

№	Одитни доказателства	Брой стр.
1.	<p>Писмо изх. на НЗОК № № 05-00-7 от 30.05.2025 г. (вх. на СП № 35-00-6#1/02.06.2025 г.) до Сметна палата за представяне на Годишен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. и приложение, в т.ч. справки:</p> <p>1.1. Приложение Отчет 2024 - ЗБНЗОК - с включен трансфер, таблица 1 „Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК по разходи и трансфери - всичко към 31.12.2024 г.“ и таблица 4 „Извършени промени по бюджета на НЗОК през 2024 г. (в лева)“;</p> <p>1.2. Приложение ПИМП, таблица 1 „Справка за заплатените средства по компоненти в ПИМП през 2024 г.“, таблица 46 „Отчетени и заплатени обеми и стойности към 31.12.2024 г. спрямо 31.12.2023 г. по видове дейности в ПИМП“ и таблица 47 „Извършени през 2024 г. плащания по „Методика за финансиране, осигуряване на медицински персонал в лечебните заведения - изпълнители на ПИМП“ по чл. 217, ал. 5, т. 1 от НРД за медицинските дейности за 2023-2025 г.“;</p> <p>1.3. Приложение СИМП, таблица 1 „Здравноосигурителни плащания за СИМП през 2024 г. по РЗОК“ и табл. 40 „Извършени през 2024 г. плащания по Методика за финансиране, осигуряване на медицински персонал в лечебните заведения-изпълнители на СИМП по чл. 217 ал. 5 т. 2 от НРД за медицинските дейности за 2023-2025 г.“;</p> <p>1.4. Приложение ДП, таблица 2 „Разход през 2024 година за дентална помощ в лева. Структура на разхода по заплатени средства.“, таблица 44 „Отчетени и заплатени обеми и стойности към 31.12.2024 г. спрямо 31.12.2023 г. по видове дейности в ДП“ и таблица 42 „Извършени през 2024 г. плащания по „Методика за финансиране осигуряване на медицински персонал в лечебни заведения за извънболнична дентална помощ, които извършват дентални дейности в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината“ на изпълнители на ПИДП и СИДП, по чл. 126, ал. 1 от НРД за дентални дейности 2023-2025 г.“;</p> <p>1.5. Приложение МДД, таблица 48 „Отчетени и заплатени обеми и стойности към 31.12.2024 г. спрямо 31.12.2023 г. по видове МДД“ и таблица 51 „Извършени през 2024 г. плащания по „Методика за финансиране, осигуряване на медицински персонал в лечебните заведения - изпълнители на МДД“ по чл. 218 ал. 3 от НРД за медицински дейности 2023-2025 г.“;</p> <p>1.6. Приложение БМП, таблица 3 „Сравнителна справка за изплатените здравноосигурителни плащания за БМП по видове дейности и други видове плащания по лечебни заведения през 2023 г. и през 2024 г.“;</p> <p>1.7. Приложение ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, таблици 1.1 и 1.2 „Извършени здравноосигурителни плащания за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната по ЗБНЗОК 2024 г. и 2023 г.“, таблица 11 „Обобщена справка за усвояване на средства по ЗБНЗОК за 2023 г. и по ЗБНЗОК за 2024 г. по „Методика за финансиране на аптеки, които изпълняват дейности по договор с НЗОК/РЗОК в отдалечени, труднодостъпни райони или са единствен изпълнител за съответната дейност в община, както и с денонощен режим на работа“;</p> <p>1.8. Приложение Лекарства и възстановявания от ПРУ, таблица 1 „Справка за отстъпки от цената на ЛП, под формата на възстановяване на разходи, отстъпки в полза на пациента и възстановявания по Механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК, на база предоставени на ЗОЛ от аптеките продукти в периода 01.01-31.12 на 2023 и 2024 г.“</p> <p>1.9. Приложение Лекарства в БМП, таблица 4 „Заплатени от НЗОК през 2023 г. и през 2024 г. стойности за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, и прилагани в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги по вид дейности, при които са приложени“</p> <p>1.10. Приложение ПКСС, таблица 2 „Справка за здравноосигурителните плащания (вкл. трансфер) за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, за периода януари - декември 2024 г., по РЗОК и по месеци и в сравнение с 2023 г.“, таблица 3 „Справка за стойността на заплатената през 2024 г. медицинската помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, на осигурени в други държави лица, по месец на оказване на медицинската помощ и по РЗОК“, таблица 13 „Справка за състоянието по исковете на НЗОК към другите държави за възстановяване на разходи на НЗОК за получена медицинска помощ на територията на България от техни осигурени лица, по държава-дебитор за периода 01.01. - 31.12.2024 г. и сравнение с 2023 година“, таблица 14 „Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.- 31.12.2024 г. по искове на други държави, за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от ЗОЛ, осигурени в НЗОК, по държави-кредиторки и</p>	5 + 1 бр. USB

	сравнение с 2023 г.“, таблица 19 „Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.- 31.12.2024 г. за възстановяване на разходи на ЗЗОЛ за заплатена от тях медицинска помощ при престой в друга държава, по държава на получаване на помощта“; 1.11. Приложение Covid-ваксини ЗОЛ, таблица 1.	
2.	Писмо изх. № 35-00-7#1 от 09.06.2025 г. от ръководителя на одитния екип до управител на НЗОК за искане на документи и информация; Писмо-отговор изх. на НЗОК № 05-00-8 от 16.06.2025 г. от управител на НЗОК до ръководителя на одитен екип: 1. Справка за управителите, състава и промените в НС на НЗОК за периода 01-01-2024 г. до настоящия момент; 2. Документи и взети решения, свързани със съставянето и приемането на ЗБНЗОК за 2024 г.; Заповед № РД-09-122 от 05.02.2024 г. за съставянето на Годишен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2023 г.; 3. Правилник за устройството и дейността на НЗОК; 4. Вътрешни правила за организация на бюджетния процес (№ РД-19-37/16.06.2023 г.) и Вътрешни правила за организация на дейността на дирекция БФП; 5. Докладна записка изх. № 21-01-1579 от 22.05.2025 г. на директора на дирекция БФП и Заповед № РД-09-91 от 31.01.2024 г. за съставянето на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.; 6. Докладна записка № 21-01-344 от 21.01.2024 г. на директора на дирекция БФП до управителя за представяне на Годишен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.; 7. Докладна записка вх. № НС-01-00-77 г. от 27.05.2025 г. от управителя до НС на НЗОК; 8. Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-44/30.05.2025 г. за одобрение на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.; 9. Стратегия за управление на риска в НЗОК; 10. Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в системата на НЗОК, (№ РД-16-50/10.07.2023 г., изм. и доп. с № РД-16-37/03.06.2024 г., изм. и доп. с № РД-16-58/16.09.2024 г.) 11. Предоставена на ел. носител информация и документи	306 + 1 бр. USB
3.	1. Предложение за приемане на първоначално месечно разпределение на средства по ЗБНЗОК за 2024 г. и Решение № РД-НС-16 от 31.01.2024 г. 2. Докладни записки – 12 бр.: вх. №№ 21-01-537/14.2.2024 г.; 21-01-864/13.3.2024 г.; 21-01-1194/12.4.2024 г.; 21-01-1535/16.5.2024 г.; 21-01-1871/14.6.2024 г.; 21-01-2226/15.7.2024 г.; 21-01-2508/13.8.2024 г.; 21-01-2789/12.9.2024 г.; 21-01-3032/10.10.2024 г.; 21-01-3392/12.11.2024 г.; 21-01-3756/12.12.2024 г. и 21-01-200/16.01.2025 г. за извършени промени по показателите в бюджета на НЗОК за 2024 г.; 3. Решения на НС на НЗОК за промени по показателите на бюджета на НЗОК: РД-НС-04-72/20.06.2024 г.; РД-НС-04-84/29.07.2024 г. вътрешно-компенсирани промени в средствата за плащания от трансфери от МЗ по ал. 1, ред 3 от ЗБНЗОК за 2024 г.; РД-НС-04-93/13.09.2024 г. за освобождаване на средства от резерва; РД-НС-04-106/22.10.2024 г. вътрешно-компенсирани промени в средствата за плащания от трансфери от МЗ по ал. 1, ред 3 от ЗБНЗОК за 2024 г.; РД-НС-04-108/22.10.2024 г. вътрешно-компенсирани промени от преизпълнение на приходите от здравноосигурителни вноски; РД-НС-04-115/30.10.2024 г. за освобождаване на средства от резерва; РД-НС-04-116/30.10.2024 г. за освобождаване на средства от резерва; РД-НС-04-126/28.11.2024 г. вътрешно-компенсирани промени в средствата за плащания от трансфери от МЗ по ал. 1, ред 3 от ЗБНЗОК за 2024 г.; РД-НС-04-127/28.11.2024 г.; вътрешно-компенсирани промени по чл. 1, ал. 2, ред 1.1.3.5 от ЗБНЗОК за 2024 г.; РД-НС-04-128/28.11.2024 г. вътрешно-компенсирани промени от преизпълнение на приходите от здравноосигурителни вноски; РД – НС-133/28.11.2024 г. допълнителен трансфер от МЗ по чл. 82, ал. 1а, т. 3 и 6 от ЗЗ; РД-НС-04-139/17.12.2024 г. вътрешно-компенсирани промени от резерва и от преизпълнение на приходите от здравноосигурителни вноски и РД-НС-04-140/17.12.2024 г. вътрешно-компенсирани промени от преизпълнение на приходите от здравноосигурителни вноски.	347
4.	Писмо изх. № 04-14-12/11.06.2025 г. от ръководителя на одитния екип до МЗ; Писмо-отговор от гл. секретар на МЗ, изх. № 92-С-6/26.06.2025 г. 1. Документи, удостоверяващи внасянето на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г. от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването в МС - Писмо изх. № 04-04-294 от 30.05.2025 г. от управителя чрез министъра на здравеопазването до МС; 2. Документи, удостоверяващи внасянето на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2024 г. от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното събрание; 3. Условия и ред за определяне и предоставяне на трансфери от МЗ, утвърдени от министъра на здравеопазването.	

5.	Писмо изх. № 03-06-20#1/11.06.2025 г. от ръководителя на одитния екип до МС Писмо отговор от МС № 05-00-383 от 18.07.2025 г. с информация за внасянето на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г.; Писмо рег. № 02.01-105 от 17.07.2025 г. за внасяне на отчета от МС в НС.	14
6.	1. Докладна записка № 21-01-3300 от 04.11.2024 г. за необходимост от извършване на вътрешно-компенсирани промени по показателите от бюджета за 2024 г. 2. Предложения за актуализирано месечно разпределение на бюджета - ДЗ № 21-01-198 от 19.06.2024 г.; 3. Докладни записки за текущо изпълнение към 31.03.2024 г., 30.06.2024 г. 30.09.2024 г. и 30.11.2024 г.; 4. Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-3 от 23.01.2024 г. за утвърждаване на всяка от 28-те РЗОК на броя на СМД и стойности на МДД с приложение ДЗ № 21-01-180 от 17.01.2024 г.;	171
7.	1. Предоставена информация от МФ относно предоставяне на параметри и допускания за бюджетната рамка на Бюджет 2024 г. с писма вх. №№ 04-06-43 от 04.04.2023 г., 04-06-69 от 29.06.2023 г. и 04-06-125 от 06.11.2023 г. 2. Предоставена информация от НАП относно отчета за приходите към 31.12.2024 г. с писмо вх. № 09-01-138 от 05.09.2023 г. 3. Писма с вх. № № 09-04-276 от 07.09.2023 г. от АСП; 4. Писмо с вх. № 04-99-102 от 05.09.2023 г. от Министерство на правосъдието; 5. Писмо с вх. № 04-03-26 от 07.09.2023 г. от Министерство на отбраната ; 6. Писмо с вх. № 09-04-192 от 19.06.2023 г. от Държавна агенция за бежанците при МС. 7. Инструкцията за взаимодействие между НАП и НЗОК	39
8.	Писмо изх. № 12-20-1#1/11.06.2025 г. от ръководителя на одитния екип до АСП; Писмо отговор от АСП № 61-00-0019 от 23.06.2025 г. с 3 бр. приложения.	1 бр. USB
9.	1. Правила за условията и реда за утвърждаване от НЗОК за всяка РЗОК и за всяко тримесечие към договорите с изпълнителите на извънболнична първична и на извънболнична специализирана медицинска помощ на броя на назначаваните СМД и стойността на назначаваните МДД за 2024 г., приети с решение № РД-НС-04-2 от 23.01.2024 г. и доп. с решения: № РД-НС-04-52/24.04.2024 г. на НС на НЗОК; 2. Правила за условията и реда за прилагане на чл. 4, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ЗБНЗОК за 2024 г. РЗОК закупуват от изпълнителите на БМП дейности при прилагане на Механизъм за гарантиране предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за БМП по ЗБНЗОК 2024 г. приети с Решение № РД-НС-04-4 от 23.01.2024 г. на НС на НЗОК и изменения с докладни записки.	88
10.	Заповед № РД-01-439 от 02.07.2024 г. на министъра на здравеопазването и Заповед № РД-09-705 от 04.07.2024 г. на управителя на НЗОК; Условия и ред за определяне и предоставяне на трансфери по § 2, ал. 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г.	9
11.	Бюджетно платежно нареждане № Е01463 от 23.02.2024 г. и контролен лист с искане за извършване на разход – трансфер към МЗ	2
12.	Лечебни заведения по чл. 5 от ЗЛЗ	2
13.	Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-1 от 22.01.2024 г., приема Методика за разпределяне за здравноосигурителни плащания на средства по чл. 1, ал. 2, ред 1.3. „Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи“, в изпълнение на § 8, ал. 2 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г.	4
14.	Платежни документи по изпълнение на проект по Програмата за трансгранично сътрудничество „ИНТЕРРЕГ V-А Гърция – България 2014-2020	5
15.	Информация за формирания излишък към 31.12.2024 г.	6
16.	Решения на НС на НЗОК №№ РД-НС-04-17/31.01.2024 г., РД-НС-04-81/29.07.2024 г. РД-НС-04-138/17.01.2024 г.; ДЗ №№ 21-01-300/24.01.2024 г., 21-01-877/14.03.2024 г., 21-01-1162/19.04.2024 г. 21-01-1288/15.04.2024 г., 21-01-1488/15.05.2024 г., 21-01-1912/19.06.2024 г., 21-01-2255/18.07.2024 г., 21-01-2924/27.09.2024 г., 21-01-3759/12.12.2024 г. за дейности по организиране и координиране процеса на планиране и изготвяне на инвестиционната програма на НЗОК.	40
17.	Решения на НС на НЗОК №№ РД-НС-04-19/31.01.2024 г., РД-НС-04-31/31.01.2024 г. Механизъм гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за 2024 г. за ЛП заплащани напълно или частично от НЗОК и методика за прилагане; Механизъм гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК приложим за 2024 г. за МИ, заплащани напълно в условията на БМП методика за прилагане.	39

СТАНОВИЩЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

ПО ОТЧЕТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА ЗА 2024 Г.

Настоящото становище е изготвено в изпълнение на чл. 6, ал. 5 от Закона за Сметната палата и отразява резултатите от извършения одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2024 г.

Бюджетът на НЗОК е основен финансов план за набиране и разходване на паричните средства от задължителното здравно осигуряване. Той е отделен от държавния бюджет, приема се със закон за съответната година и изпълнението му се отчита пред Народното събрание.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. е одобрен³²⁰ от Надзорния съвет (НС) на НЗОК на 30.05.2025 г. Представен е в Сметната палата³²¹ в законоустановения седемдневен срок³²² от приемането му от Надзорния съвет.

От управителят на НЗОК, с писмо³²³ от 30.05.2025 г., е внесен отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет.

Отчетът е внесен³²⁴ със закъснение³²⁵ в Народното събрание чрез министъра на здравеопазването и МС, с което не е спазен законовоопределеният срок, съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от ЗЗО.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. съответства по структура и съдържание на Закона за бюджета на НЗОК³²⁶ (ЗБНЗОК) за 2024 г.

Приходите и трансферите – всичко по бюджета на НЗОК се формират от здравноосигурителни приходи, неданъчни приходи, получени трансфери от Министерство на здравеопазването (МЗ), други източници, включително субсидии (трансфери) от държавния бюджет.

В ЗБНЗОК за 2024 г. са планирани приходи и трансфери – всичко в общ размер на 8 168 353 хил. лв. Отчетените приходи и трансфери – всичко са 8 345 171 хил. лв., което е със 176 818 хил. лв. или с 2,2 на сто повече от заложеното в ЗБНЗОК за 2024 г.

Планираните в ЗБНЗОК за 2024 г. здравноосигурителни приходи, формирани от здравноосигурителни вноски и трансфери за здравно осигуряване, са в размер на 7 958 810 хил. лв. и са с най-голям относителен дял – 97,4 на сто от общия размер на планираните приходи и трансфери - всичко. Отчетените средства – 8 091 560 хил. лв., са със 132 751 хил. лв. (1,7 на сто) повече от планираните със закона.

При планирани със ЗБНЗОК за 2024 г. здравноосигурителни вноски в размер на 4 880 099 хил. лв., са отчетени 5 006 892 хил. лв., което е с 2,6 на сто повече от планираните.

³²⁰ Решение № РД-НС-04-44/30.05.2025 г.

³²¹ Писмо изх. № 09-00-7 от 30.05.2025 г.

³²² по чл. 56, ал. 1 от Закона за Сметната палата

³²³ Писмо изх. № 04-04-294 от 30.05.2025 г.

³²⁴ Писмо рег. № 02.01-105 от 17.07.2025 г.

³²⁵ 17 календарни дни

³²⁶ обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 01.01.2024 г.

Получените трансфери за здравно осигуряване за 2024 г. са в размер на 3 084 668 хил. лв., което представлява 38,1 на сто от общо отчетените здравноосигурителните приходи.

В ЗБНЗОК за 2024 г. са планирани неданъчни приходи в размер на 30 777 хил. лв., които включват приходи и доходи от собственост, глоби, санкции и наказателни лихви и други неданъчни приходи. Отчетените приходи са в размер на 31 425 хил. лв., което е с 648 хил. лв. (2,1 на сто) повече от планираните.

В ЗБНЗОК за 2024 г. са планирани трансфери от МЗ са в размер на 178 767 хил. лв., за финансиране на разходите за: лекарствени продукти (ЛП) – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравно неосигурени лица по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а и 6б от ЗЗ; суми по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО; дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ и на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ; помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия (МИ) за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване. През 2024 г. са получени допълнителни трансфери от МЗ по ПМС № 75/2024 г. в размер на 9 000 хил. лв., за организирането и провеждането на скрининг на заболявания, свързани с репродуктивното здраве на жените – скрининг на злокачествени новообразувания на шийката на матката, който стартира от м. октомври 2024 г., и от централния бюджет по ПМС № 137/2024 г. в размер на 7 285 хил. лв. за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала в бюджетните организации, включително за увеличаване на възнагражденията на персонала, считано от 01.01.2024 г. Отчетените към 31.12.2024 г. трансфери от МЗ са в общ размер на 214 900 хил. лв., което представлява 120,2 на сто от заложеното в закона.

Със ЗБНЗОК за 2024 г.³²⁷ са определени *разходи и трансфери - всичко* в размер на 8 168 353 хил. лв., и включват: текущи разходи, разходи за придобиване на нефинансови активи и резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи.

За 2024 г. са отчетени 8 340 238 хил. лв. разходи и трансфери - всичко, които са със 171 885 хил. лв. (2,1 на сто) повече от планираните със закона.

За текущи разходи със ЗБНЗОК за 2024 г. са предвидени 7 924 589 хил. лв., които включват разходи за: персонал; издръжка на административните дейности; здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ.

Отчетените текущи разходи за 2024 г. са в размер на 8 336 790 хил. лв. (в т.ч. 191 160 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са с 412 202 хил. лв. (5,2 на сто) повече от предвидените в закона.

Със ЗБНЗОК за 2024 г. са определени разходи за персонал в размер на 79 680 хил. лв., а отчетените средства са 86 723 хил. лв. и представляват едно на сто от общо отчетените разходи и трансфери - всичко. Планираните средства за издръжка на административните дейности са в размер на 35 210 хил. лв., а отчетените - 22 673 хил. лв. (0,3 на сто от общо отчетените разходи и трансфери - всичко).

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. здравноосигурителни плащания са в размер на 7 630 931 хил. лв. и заемат най-голям дял от текущите разходи – 96,3 на сто, както и най-голям дял – 93,4 на сто от общо разходи и трансфери - всичко. В резултат на извършени промени по бюджета, с решения на НС на НЗОК и с постановление на МС, размерът на здравноосигурителните плащания е увеличен с 396 137 хил. лв. и възлиза на 8 027 069 хил. лв. (в т.ч. 190 778 хил. лв. трансфер за ведомствени болници).

Отчетените здравноосигурителни плащания са в размер на 8 020 567 хил. лв. и са с 389 636 хил. лв. (5,1 на сто) повече спрямо определените със ЗБНЗОК за 2024 г.

С най-голям относителен дял в общия размер на отчетените здравноосигурителни плащания за 2024 г. са разходите за болнична медицинска помощ (БМП) – 48,8 на сто, следвани от разходите за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за

³²⁷ обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 1.01.2024 г.

домашно лечение на територията на страната, за дейности по отпускане на ЛП за домашно лечение, заплащани сто на сто от бюджета на НЗОК, и финансиране на аптеки по критериите по чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, включени в пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 26 на сто и за специализирана извънболнична медицинска помощ (СИМП) – 7,2 на сто.

През 2024 г. действат сключените³²⁸ между НЗОК и Българския лекарски съюз и Българския зъболекарски съюз Национални рамкови договори за медицинските дейности, съответно за денталните дейности, за 2023 – 2025 г., които съдържат Методика за финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебни заведения за извънболнична медицинска³²⁹/дентална³³⁰ помощ, които извършват медицински/дентални дейности в населени места в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината (Методиките). Съгласно Методиките НЗОК финансира осигуряване на медицински персонал в лечебни заведения - изпълнители на първична извънболнична медицинска помощ, СИМП и МДД, които извършват медицински дейности, както и в лечебни заведения – изпълнители на извънболнична дентална помощ, които извършват дентални дейности, в населени места в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината, както и в лечебни заведения за БМП, класифицирани като приоритетни. Населените места/практики се определят съобразно детайлно регламентирани в Методиките критерии, и периодично се актуализират по определен в Методиките ред, а приоритизирането на лечебните заведения за БМП се извършва съгласно критерии, определени с наредбата³³¹ за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ.

Заплатените през 2024 г. суми по Методиките за извършени медицински и дентални дейности в населени места в отдалечени и труднодостъпни райони, както и в лечебни заведения за БМП, класифицирани като приоритетни, възлизат на 76 648 хил. лв. или 0,96 на сто от здравноосигурителните плащания през годината.

В изпълнение изискванията на чл. 45, ал. 17, т. 4б от ЗЗО в условията и реда за сключване на индивидуални договори за заплащане на ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели между директора на РЗОК и притежателите на разрешение за търговия на дребно с ЛП (аптеки) е договорена методика за финансиране на аптеки, които изпълняват дейности по договор с НЗОК в отдалечени, труднодостъпни райони или са единствен изпълнител за съответната дейност в община, както и с денонощен режим на работа, в сила от 01.01.2024 г.³³² Заплатените през 2024 г. суми по методиката възлизат на 8 971 хил. лв. или 0,1 на сто от здравноосигурителните плащания през годината.

През 2024 г. НЗОК при заплащането на ЛП за домашно лечение на територията на страната и на ЛП за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги се прилага Механизъм³³³, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за 2024 г., за лекарствените продукти, заплащани напълно или частично със средства от бюджета на НЗОК. Механизмът е

³²⁸ през 2023 г.

³²⁹ НРД № РД-НС-01-2 от 01.09.2023 г. между НЗОК и БЛС за 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета, Раздел VIII и Глава деветнадесета, Раздел X

³³⁰ НРД № РД-НС-01-3 от 01.09.2023 г. между НЗОК и БЗС за 2023 – 2025 г. - Специална част, Глава седемнадесета, Раздел VI

³³¹ приета с ПМС № 119 от 22.05.2006 г., обн., ДВ, бр. 45 от 02.06.2006 г., в сила от 02.06.2006 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 15 от 20.02.2024 г.

³³² ДВ, бр. 1 от 02.01.2024 г., в сила от 01.01.2024 г., отм., ДВ, бр. 109 от 28.12.2024 г., в сила от 01.01.2025 г.

³³³ Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-19/31.01.2024 г.

приложим за всички лекарствени продукти, реимбурсирани напълно или частично от НЗОК, и за всички притежатели на разрешения за употреба (ПРУ)³³⁴ на посочените лекарствени продукти, като за целта притежателите сключват ежегодни договори с НЗОК. Основният принцип при прилагането на Механизма е, че размерът на всички надвишени суми, над определените средства в ЗБНЗОК, следва да бъдат възстановени на НЗОК от ПРУ или техните упълномощени представители в пълен размер. Постъпилите към 31.12.2024 г. средства за ЛП³³⁵ по реда на §5 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2024 г. от отстъпки и възстановявания по реда на Механизма, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК и съгласно Наредба № 10/2009 г., са в общ размер на 904 330 хил. лв., в т.ч. 455 161 хил. лв., отчетени в намаление на разходите за ЛП в БМП, и 449 169 хил. лв., отчетени в намаление на разходите за ЛП за домашно лечение на територията на страната

При плащанията на производителите или търговците на едро с МИ се прилага Механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК, приложим за 2024 г. за МИ, заплащани напълно в условията на БМП. Механизмът е създаден в изпълнение на чл. 45, ал. 35 от ЗЗО и е законоустановена мярка, прилагана за обезпечение изпълнението на бюджета на НЗОК в частта на здравноосигурителните плащания за напълно платените МИ, прилагани в БМП. През 2024 г. Механизмът се прилага от месеца, в който са генерирани данни в системата на НЗОК за надвишаване на утвърдения обем МИ, определен в списъка по чл. 13, ал. 2, т. 2, б. „б“ от Наредба 10/2009 г. Механизмът се прилага съгласно утвърдена Методика и се реализира в етапа на заплащането на отчетените³³⁶ МИ и представлява намаляване на стойността на изделията, която НЗОК заплаща на производителите или търговците на едро. Стойността на МИ в БМП, от списъка за заплащане на производителите или търговците на едро, е в общ размер на 88 087 хил. лв. В изпълнение на чл. 45, ал. 35 от ЗЗО и по реда на прилагане на Механизма в етапа на заплащането на отчетените МИ, тази стойност е намалена с 4 378 хил. лв. и платените средства³³⁷ са в размер на 82 772 хил. лв.

При прилагане на Механизма³³⁸ за гарантиране на предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за БМП, по реда на Правилата³³⁹ по чл. 4 от ЗБНЗОК за 2024 г., отчетената стойност за оказана БМП към 31.12.2024 г. е намалена със 146 162 хил. лв.

Приетите със ЗБНЗОК за 2024 г. средства за други здравноосигурителни плащания са в размер на 121 545 хил. лв. или 1,6 на сто от планираните здравноосигурителни плащания и включват плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, както и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица. Отчетените средства по показателя са в размер на 76 396 хил. лв. (в т.ч. 469 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и представляват 1 на сто от всички здравноосигурителни плащания за 2024 г., в т.ч. здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност - 76 181 хил. лв. (в т.ч. 469 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и 215 хил. лв. (в т.ч. 0,1 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) за поставяне на ваксини срещу COVID-19 за здравноосигурени лица.

Отчетените плащания от трансфери от МЗ са 206 844 хил. лв., което е с 15,7 на сто повече от предвидените в ЗБНЗОК за 2024 г. – 178 767 хил. лв.

В ЗБНЗОК за 2024 г. за придобиване на нефинансови активи са предвидени 5 000 хил. лв., които заемат дял от 0,1 на сто от планираните разходи и трансфери -

³³⁴ притежателите на разрешения за употреба на ЛП, сключват ежегодни договори с НЗОК

³³⁵ възстановен от ПРУ разход на НЗОК

³³⁶ от изпълнителите на БМП

³³⁷ на производителите или търговците на едро

³³⁸ чл. 410 от НРД № РД-НС-01-2 от 01.09.2023 г. за медицинските дейности 2023 – 2025 г., обн., ДВ бр. 77 от 08.09.2023 г.; <https://www.nhif.bg/bg/nrd/2023-2025/medical>

³³⁹ приети с решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-4 от 23.01.2024 г., на основание чл. 4, ал. 4 от ЗБНЗОК за 2024 г., в сила от 01.01.2024 г.

всичко. Отчетените средства са 3 514 хил. лв. или 70,3 на сто от планираните със закона.

През 2024 г. средствата от резерва, включително за непредвидени и неотложни разходи, по бюджета на НЗОК в размер на 238 764 хил. лв., са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

През 2024 г. са отчетени трансфери към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК в размер на 191 160 хил. лв.

Съгласно ЗБНЗОК за 2024 г., бюджетът на НЗОК е приет с балансирано *бюджетно салдо*. В резултат на отчетените към 31.12.2024 г. разходи и трансфери - всичко в общ размер на 8 340 238 хил. лв., спрямо отчетените приходи и трансфери - всичко в общ размер на 8 345 171 хил. лв. е формирано положително бюджетно салдо за годината в размер на 4 932 хил. лв.

В заключение Сметната палата изразява следното становище:

Изготвеният отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. съответства на структурата и показателите на ЗБНЗОК за 2024 г. Отчетените приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените в ЗЗО.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2024 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК. Извършените през годината промени между елементите на разходите и трансферите в рамките на определения бюджет и увеличението на приходите и разходите от преизпълнението на здравноосигурителните приходи са в съответствие с нормативните изисквания.